

Наименование на участника: ЕКО ЛОГИСТИК А ЕООД \_\_\_\_\_  
Седалище и адрес на управление: ГР.СОФИЯ, УЛ.КАРАМФИЛ 44 АП.6 \_\_\_\_\_  
Представляван от: ЕВГЕНИЯ ГЕОРГИЕВА АНДРЕЕВСКА-ДЖАМБАЗОВА \_\_\_\_\_  
В качеството му/й на: УПРАВИТЕЛ \_\_\_\_\_  
ЕИК/Булстат: 201014089 \_\_\_\_\_  
BIC, IBAN:(чл. 37, ал. 1 от ЗЗК във връзка с чл. 22б от ЗОП)\* \_\_\_\_\_  
Точен адрес за кореспонденция: ГР.СОФИЯ, УЛ.КАРАМФИЛ 44 ОФИС №4 \_\_\_\_\_  
Телефонен номер: 0887516812 \_\_\_\_\_  
Факс номер: \_\_\_\_\_  
e mail: ekologistica.eu@gmail.com \_\_\_\_\_

ДО  
МИНИСТЕРСТВО НА ОКОЛНАТА  
СРЕДА И ВОДИТЕ  
гр. София 1000  
бул. „Княгиня Мария Луиза“ № 22

**ТЕХНИЧЕСКО ПРЕДЛОЖЕНИЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩЕСТВЕНА ПОРЪЧКА**

<b>Предмет на поръчката:</b>	„Изготвяне на екологични оценка и оценки на съвместимост за целите на приемане на ПУРБ за периода 2016-2021 г. и Морската стратегия и програмите от мерки, с обособени позиции както следва: Позиция № 1: Екологична оценка и оценка на съвместимост на проектите на ПУРБ за Дунавския, Черноморския, Източнобеломорския и Западнобеломорския райони за басейново управление; Позиция № 2: Екологична оценка и оценка на съвместимост на проекта на Морска стратегия” по обособена позиция № 1
------------------------------	--

**УВАЖАЕМА ГОСПОДО ЖИЛИСТИЧКА,**

След като се запознахме с документацията за участие в открита процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет: „Изготвяне на екологични оценка и оценки на съвместимост за целите на приемане на ПУРБ за периода 2016-2021 г. и Морската стратегия и програмите от мерки, с обособени позиции както следва: Позиция № 1: Екологична оценка и оценка на съвместимост на проектите на ПУРБ за Дунавския, Черноморския, Източнобеломорския и Западнобеломорския райони за басейново управление; Позиция № 2: Екологична оценка и оценка на съвместимост на проекта на Морска стратегия” поемаме ангажимент да изпълним предмета на поръчката по обособена позиция № 1 в съответствие с техническите спецификации и изисквания, като представяме на Вашето внимание настоящото предложение за изпълнение на поръчката, както следва:

*Ваш Честъ  
Общество Еко-логистик, 2015*

*Евгения Георгиева  
Джамбазова*

**1. За постигане на очакваните резултати съгласно техническите спецификации, в рамките на отделните етапи и на поръчката като цяло предвиждаме да изпълним следните дейности:**

***Подход и методология за изпълнение на дейностите, предмет на поръчката***

Подходът е съвкупността от начини и средства за пристъпване към определен проблем или задача. В конкретния случай, основната и цялостна задача, която стои пред изпълнителя е изготвянето на ЕО на ПУРБ за Дунавския, Черноморския, Източнобеломорския и Западнобеломорския райони за басейново управление и постигане на положително становище по ЕО. За изпълнението на основната задача ще използваме системен подход, основаващ се на разглеждането на обектите като съвкупност от изчерпателен набор от взаимосвързани елементи. Чрез системния подход, можем да говорим за един начин за организиране на нашите действия, който обхваща съвкупност от дейности, осигуряващи взаимосвързаност между тях при максимално ефективно използване на потенциала на всички участници в процеса.

Основните принципи на системния подход са:

- Цялостност - позволяваща ни да разглеждаме задачата като самостоятелна и в същото време като подсистема (част) от по-високо ниво от задачи;
- Йерархична структура, т.е. наличие на няколко елементи (най-малко два) построени въз основа на субординацията от по-високо ниво към по-ниско, прилагайки взаимодействието "контрол - управление";
- Структуризация - анализира елементите на системата и техните взаимоотношения в рамките на определена организационна структура. Обикновено, процесът на системата се дължи не толкова на свойствата на отделните елементи, като свойствата на структурата;
- Многообразие, което позволява използването на различни модели за описание на отделните елементи и на системата като цяло;
- Системност - свойство на обекта да има всички характеристики на системата.

Методологията е начинът по който се прилага подходът. За нуждите на настоящата обществена поръчка и във връзка с нейната специфика е създадена методична структурна рамка, която отразява всички основни дейности и участници, тяхната взаимосвързаност и взаимозависимост, връзката на дейностите с поставените цели и задачи, пътя към постигане на очаквания ефективен резултат, както методите и начините за управление, превенция и минимизиране на всички рискове, които биха довели по неуспешно постигане на очакваният от Възложителя резултат.

В дейността си, при изпълнение на обществената поръчка, екипът на участника ще се ръководи от следните основни принципи:

- Висок професионализъм - Професионализмът се отнася до всички аспекти на дейността – експертна, административно комуникационна, техническа, публична;
- Ангажираност на участника във всички дейности, гарантираща ефективност и ефикасност на постигнатите резултати, описани в техническата спецификация на Възложителя;

- Екипност на работата - Екипността ще се разглежда в две основни направления: вътрешно за екипа на участника с основните ключови експерти и неключовите такива и външна: съвместно с представителите на Възложителя, компетентните ведомства, организации, дружества и граждани;
- Висока професионална отговорност при изпълнение на задълженията;
- Коректност при изпълнението на задачите по отношение на съдържание, пълен обем, компетентност, своевременност;
- Постоянна информираност на Възложителя, относно хода на изпълнение на задачата и предоставяне на вариантни възможности за отстраняване на възможни пречки пред хода на обекта;
- Съгласуваност на действията с Възложителя и компетентните органи;
- Колегиалност - Разбирането на участника е, че всички участници в процеса са елементи от общ колектив, имащ основната задача пълноценното и точно реализиране на договора и постигането на проектния ефект;
- Точност при изпълнението на задачите.

#### ***Изисквания на Възложителя***

Основната цел на настоящата обществена поръчка е да бъде извършена екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни (ПУРБ) и програмите от мерки към тях, които ще бъдат прилагани в периода 2016 - 2021 г., с които да се осигури високо ниво на опазване на околната среда и интегриране на всички аспекти на опазване на околната среда в ПУРБ, преди приемането им от Министерския съвет. Участникът приема да изпълни в тяхната цялост, всички посочени от Възложителя в техническата спецификация изисквания, които са обобщени най-общо по-долу.

Плановете за управление на речните басейни са основен инструмент за интегрирано управление на водите и определят мерките за постигане и поддържане на добро състояние на водите, които ще бъдат изпълнявани през съответния планов период. ПУРБ се преразглеждат и актуализират на всеки шест години, като първите ПУРБ са одобрени през месец март 2010 г. Проектите на вторите ПУРБ, които ще се прилагат в периода 2016 - 2021 г. следва да се: завършат и публикуват за консултации с обществеността - до края на месец септември 2015 г.; да се обсъждат с обществеността в продължение на 6 месеца – до края на месец март 2016 г.

Едновременно с изготвянето и публикуването на проектите на ПУРБ следва да се изготви и екологичната им оценка, която да бъде обсъдена с обществеността в периода на обществените консултации по ПУРБ (до месец март 2016 г.). След включването в ПУРБ на целесъобразните предложения от консултациите с обществеността и условията и мерките от становището по ЕО, както и от изготвените екологични оценки, окончателно подготвените ПУРБ ще се приемат от Министерския съвет и ще се докладват пред ЕК през 2016 г. ПУРБ се отнасят за постигане и поддържане на добро състояние на повърхностните и подземните води, като в повърхностните води се включват и крайбрежните води.

Възлагането на изготвянето на ЕО на ПУРБ е съгласно изискванията на чл. 83, ал. 1 от ЗООС, като условията и реда за това са регламентирани в Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми.

ПУРБ удовлетворяват изискванията на чл. 85, ал. 1 от ЗООС, включени са в т. 7.1 на Приложение № 1 на Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и





програми и са предмет на задължителна ЕО. Съгласно чл. 31, ал. 1 от ЗБР планове, програми, проекти и инвестиционни предложения, които не са непосредствено свързани или необходими за управлението на защитените зони и които поотделно или във взаимодействие с други планове, програми, проекти или инвестиционни предложения могат да окажат значително отрицателно въздействие върху защитените зони, се подлагат на оценка за съвместимостта им с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона.

Съгласно чл. 31, ал.4 от ЗБР оценката за съвместимостта се извършва чрез процедурата по екологична оценка. Процедурите по ЕО ще бъдат съвместими изцяло с действащите процедури по изготвяне и одобряване на ПУРБ 2016 - 2021 г.

ЕО завършва със Становище по ЕО, с което органът по одобряване на ПУРБ трябва да се съобрази. В тази връзка Становището по ЕО трябва да бъде издадено преди започване на процедура по приемане на ПУРБ от Министерския съвет.

При изготвянето на ЕО и ОС на проектите на ПУРБ за Дунавския, Черноморския, Източнобеломорски и Западнобеломорски райони за басейново управление, Възложителят е поставил изисквания за изпълнението на минимум следните етапи с които участникът ще се съобрази напълно.

*Eman I:* Изготвяне на задания за обхвата на ЕО и проекти на Доклади за ОС, включващо следните подетапи:

1. Изготвяне на задания за обхвата на ЕО и схеми за консултации и провеждане на консултации по обхвата на ЕО за четирите ПУРБ поотделно, при съобразяване с изискванията за изготвяне на докладите за ЕО. При изготвянето на заданието ще бъде разгледана и вероятността при прилагането на плана да се очаква значително въздействие върху околната среда на територията на други държави с цел съобразяване на необходимостта от провеждане и на процедура по ЕО в трансгранични контекст предвид задълженията на страната ни по международно, европейско и национално законодателство.

Наред с така описаната документация ще бъде подгответо и уведомление по чл. 10 от Наредбата за ОС, което ще съдържа данни, съгласно Приложение № 1, част А, информация (вкл. в цифров вид, формат dwg и/или shp, координатна система 1970 и/или VGS 84, зона 35) и документация съгласно Приложение № 2, част А, на хартиен и електронен носител;

2. Изготвяне на проекти на Доклади за ОС, съобразно изискванията на чл. 31 от ЗБР и предвид писмените мотивирани указания от компетентния орган.

Проектите на доклади ще се разработят отделно за всеки от четирите ПУРБ в срок до 3 месеца от склучване на договора за изпълнение на обществената поръчка. Предложените във всеки доклад мерки ще бъдат свързани с изисквания към количеството и качеството на повърхностните и подземните води, в.т.ч.:

- мерки, които са част от одобрени планове за управление на защитени зони или територии;
- мерки в специалните защитени територии за предотвратяване на влошаването на състоянието на естествените местообитания на видовете. В този случай предложените мерки ще бъдат обосновани и ще се посочат доказателства, свързани с нуждите на конкретните видове;

В докладите ще се направи преглед на приетите мерки от становищата по ЕО и ОС на първите ПУРБ и мерките, които не са част от одобрени планове за управление на защитени зони или територии ще бъдат обосновани и ще се посочат доказателства, свързани с нуждите на конкретните видове.

3. Оценка на качеството на докладите за ОС от компетентния орган и при необходимост доработване/преработване на докладите от изпълнителя;

*Eтап II:* Изготвяне на проект на доклади за ЕО на проекти на четирите ПУРБ 2016 - 2021 г. при следните подетапи:

1. Изготвяне на проекти на доклади за ЕО - Проектите на доклади ще се разработят от изпълнителя отделно за всеки от четирите ПУРБ в срок до 4 месеца от сключване на договора за изпълнение на обществената поръчка. Проектите на доклади за ЕО ще се оформят като единен документ със съдържание съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 от ЗООС, в съответствие със степента на детайлност на плана, като се съобразят и със заключенията и предложенията от съответните проекти на доклади за ОС.

При разработване на екологичната оценка ще се:

- разгледа евентуалното развитие на аспектите на околната среда без прилагането на плана (т.нар. "нулева" алтернатива);
- анализират вероятните значителни въздействия върху околната среда и човешкото здраве, в т.ч. вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици от осъществяване на предвижданията на плана, в т.ч. и по отношение на територията на други държави;
- предложат адекватни мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно отстраняване на неблагоприятните последствия от осъществяването на плана върху околната среда. Мерките ще бъдат мотивирани, в т.ч. и по отношение на очакваните резултати от прилагането им. Същите ще бъдат представени като: мерки за отразяване в окончателния вариант на плана; мерки за изпълнение при прилагане на плана;
- обосноват и приложат съответни доказателства за необходимостта от:
  - предложените мерки за предотвратяване, намаляване и възможно най-пълно компенсиране на неблагоприятните последствия от осъществяването на съответния ПУРБ върху околната среда;
  - предложените мерки във връзка с наблюдението по време на прилагане на съответния ПУРБ;
  - предложат мерки и индикатори за наблюдение и контрол на въздействията върху околната среда при прилагане на плана. Мерките ще са съотносими с подробността на предвижданията на плана, като за всяка мярка ще се посочат измерими индикатори за наблюдението и контрол на въздействията върху околната среда. За всеки индикатор ще се дефинират мерна единица и орган отговорен за наблюдението и контрола;
  - ползват указания и методики за стратегическа екологична оценка, публикувани на Интернет-страницата на Европейската комисия (<http://ec.europa.eu/environment/eia/home.htm>) и на Интернет-страницата на МОСВ (<http://www.moew.govment.bg>, раздел "Превантивна дейност", ключова тема „Екологична оценка”).

В случаите на предвидени изключения от постигане на целите за опазване на околната среда, по чл. 156в, чл. 156г и чл. 156е от Закона за водите и чл. 13 от Наредбата за опазване на морската околната среда, ще бъдат детайлно описани разгледаните алтернативи и ще бъде ясно

мотивиран избора на предложената алтернатива. Като отделно самостоятелно приложение към докладите за ЕО ще се изготви нетехническо резюме на достъпен за обществеността език в обем, не по-малък от 10 на сто от обема на съответния доклад. Освен текстовата част резюмето ще съдържа необходимите нагледни материали (карти, снимки, таблици, схеми и др.).

2. Консултации по докладите за ЕО и ОС – по реда и сроковете на чл. 20 и чл. 21 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми, в това число:

- задължителни консултации в процеса на изготвяне на доклада за ЕО, в т.ч. по заданието за определяне на обхвата на оценката с МОСВ (на основание чл. 19а, т. 1 от Наредбата за ЕО), Министерство на здравеопазването (относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда, на основание чл. 19а, т. 2 от Наредбата за ЕО) и други специализирани ведомства – например Регионалните инспекции по околната среда и води (РИОСВ), попадащи в териториалния обхват на ПУРБ, и др. (на основание чл. 19а, т. 3 от Наредбата за ЕО);
- консултации по доклада за ЕО и проекта на плана по реда, определен с чл. 20, ал. 1 и ал. 3 от Наредбата за ЕО.

3. Отразяване на резултатите от обществените консултации в ЕО и ОС и изготвяне на документация за резултатите от консултациите с обществеността и със заинтересованите и засегнати органи или лица.

*Eтап III: Подпомагане на Възложителя при провеждане на следните процедури:*

1. Окомплектоване и внасяне на документация по ЕО в МОСВ с искане за издаване на Становище по ЕО – съгласно чл. 23 от Наредбата за условията и реда за извършване на ЕО на планове и програми.

2. Участие в заседание/заседания на Междуведомствена комисия (МК) – специализиран състав на ВЕЕС към МОСВ, на които се разглежда документацията по ЕО на всеки един ПУРБ.

3. Изпълнение на дейностите от втори етап и доработване/преработване на доклада за ЕО в случай на такова решение от МК.

4. Подпомагане на Възложителя до приемане на ПУРБ от МС във връзка с мотивирането на мерки от ЕО и ОС за включването им в ПУРБ, и изготвяне на обобщени справки по чл. 29 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми за всеки един от ПУРБ.

С резултат на изпълнението на дейностите по настоящата обществена поръчка с които изпълнителя се ангажира ще се представят следните доклади и проекти на документи:

*По етап I*

1. Задания за обхвата на ЕО и схема за консултации и провеждане на консултации по обхвата на ЕО за: ПУРБ в Дунавския район; ПУРБ в Черноморския район; ПУРБ в Източнобеломорския район; ПУРБ в Западнобеломорския район.

2. Проект на Доклад за ОС за: ПУРБ в Дунавския район; ПУРБ в Черноморския район; ПУРБ в Източнобеломорския район; ПУРБ в Западнобеломорския район.

3. Таблици за всеки район за басейново управление по водни тела с предложени мерки и обосновката им

*Боян*

*ДП*

*БН*

*ММ*

*ММ*

*По етап II*

1. Проект на Доклад за ЕО за: ПУРБ в Дунавския район; ПУРБ в Черноморския район; ПУРБ в Източнобеломорския район; ПУРБ в Западнобеломорския район.
2. Таблици за всеки район за басейново управление по водни тела с предложени мерки и обосновката им.
3. В срок до 5 месеца след подписване на договора:
  - 3.1. Таблици с резултатите от обществените консултации с направените предложения и мотиви за приемането или отхвърлянето им, структурирани по водни тела за всеки от ПУРБ;
  - 3.2. Доклади за ЕО и ОС с отразени резултатите от обществените консултации

*По етап III - В срок до 7 месеца от сключване на договора*

1. Доработен/преработен доклада за ЕО и ОС в случай на такова решение от МК.
2. Справка за отразяване на становището по ЕО и ОС в съответните ПУРБ.
3. Таблици за всеки район за басейново управление по водни тела с приетите мерки и обосновката им.

С изпълнението на изискванията на Възложителя, изпълнителят ще подпомогне:

- Въвеждането на принципа на устойчиво развитие в съответствие с чл. 3 и чл. 9 от Закона за опазване на околната среда, а именно:

Чл. 3. *Опазването на околната среда се основава на следните принципи:*

1. *устойчиво развитие;*
2. *предотвратяване и намаляване на риска за човешкото здраве;*
3. *предимство на предотвратяването на замърсяване пред последващо отстраняване на вредите, причинени от него;*
4. *участие на обществеността и прозрачност в процеса на вземане на решения в областта на околната среда;*
5. *информираност на гражданините за състоянието на околната среда;*
6. *замърсителят плаща за причинените вреди;*
7. *съхраняване, развитие и опазване на екосистемите и присъщото им биологично разнообразие;*
8. *възстановяване и подобряване на качеството на околната среда в замърсените иувредените райони;*
9. *предотвратяване замърсяването и уреждането на чистите райони и на други неблагоприятни въздействия върху тях;*
10. *интегриране на политиката по опазване на околната среда в секторните и регионалните политики за развитие на икономиката и обществените отношения;*
11. *достъп до правосъдие по въпроси, отнасящи се до околната среда.*

и

Чл. 9. *Държавната политика по опазване на околната среда се интегрира в секторните политики - транспорт, енергетика, строителство, селско стопанство, туризъм, промишленост, образование и други, и се осъществява от компетентните органи на изпълнителната власт.*

- Идентифицирането и оценката по подходящ начин на възможните въздействия от всеки един от четирите плана за управление на речните басейни върху компонентите

на околната среда при отчитане на специфичните условия, териториален обхват и установените значими проблеми при управлението на водите във всеки един от районите.

- Извеждането на мерки за мониторинг и контрол при прилагането на плановете.
- Обезпечаването на превантивен контрол по отношение на опазването на околната среда и защитата на здравето на хората.
- Постигне на максимално съгласие между всички заинтересовани страни - население, икономически групи, социални групи, институции и организации при оптимално съотношение на интересите на страните към интересите и мерките за опазване на околната среда.
- Постигне максимална прозрачност и достъпност по време на изготвянето на оценката на четирите плана за управление на речните басейни, както и по време обществената достъпност на информацията и обществените обсъждания доклада за ЕО.

#### **Организация на екипа за изпълнение на договора**

Дейностите по изпълнение на договора са във взаимна обвързаност с целите на поставената задача и ще доведат до постигане на очакваните от Възложителя резултати. Работата по изпълнение на договора се обезпечава от два взаимно свързани екипа на изпълнителя.

##### **1-ви екип - административният екип:**

- Подготвя всички необходими документи, съгласно ЗОП и изискванията на Възложителя;
- Провежда кореспонденция по отношение на формалностите по сключване на договора;
- Провежда кореспонденция по време на изпълнение на договора;
- Координира работата на експертите;
- Отговаря за финансовото обезпечаване на работата;
- Изпълнява ангажиментите по управление на качеството;
- Изпълнява ангажиментите по управление на риска;
- Отчита работата на изпълнителя пред Възложителя и упълномощените от него лица;
- Провежда организация във връзка с обществени обсъждания, срещи, командировки и др.

##### **2-ри екип - експертен**

Съставът на 2-рият екип се състои от всички ключови и неключови експерти, ангажирани с изпълнението на договора. Ръководител на екипа е ключовият експерт посочен в документацията. Задълженията във връзка с експертното изпълнение на задачата:

- Съобразяване със схема, предложена от Възложителя, за съвместяване на процеса на изработване на екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни, следвайки основните процедурни етапи на Екологичната оценка съгласно чл. 3, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове, в т.ч. за взаимодействие на екипите при изготвянето на доклада по оценка на степента на въздействие, когато такъв е изписан от компетентния орган по околна среда и на доклада за Екологичната оценка;
- Пълнотата и достоверността на използваната информация за Екологичната оценка и избора на методи за Екологичната оценка;

- Отразяването на резултатите от консултациите;
- Обективността на заключението в доклада за екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни и предложените мерки, в т.ч. за съобразяване със заключения и мерки в доклада за оценка на степента на въздействие, когато такъв е изискан от компетентния орган по околната среда;
- Качеството на цялостния доклад за Екологична оценка.

### **Планове за управление на речните басейни**

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) е основен инструмент за интегрирано управление на водите съгласно изискванията на Директива 2000/60/ЕС - Рамкова Директива за водите. Предмет на настоящата обществена поръчка са ПУРБ в Дунавски район; ПУРБ в Черноморския район; ПУРБ в Източнобеломорския район; ПУРБ в Западнобеломорския район.

#### **Дунавски район**

Планът за управление на речните басейни (ПУРБ) в Дунавски район се разработва от Басейнова дирекция Дунавски район съгласно изискването на чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и чл. 13 на Рамковата директива за водите. Първият ПУРБ в Дунавски район за басейново управление (ДРБУ) е публикуван в началото на 2010 г. и обхваща периода до 2015 г. Съгласно изискванията на член 14 от РДВ и чл. 159, ал. 1 от ЗВ, ПУРБ се преразглежда и актуализира на всеки шест години след първоначалното му публикуване. Основните етапи при актуализацията на плана са представени на следващата фигура.



**Източник:** Междинен преглед на установени значими проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление

ИМ

ИМ

ИМ

ИМ

София

Значимите проблеми при управление на водите в Дунавския регион за басейново управление, залегнали в доклада от междинния преглед, може да се обобщят най-общо, както следва:

### ***Установени проблеми при управлението на повърхностните води***

#### ***Органично замърсяване***

Натискът от натоварването с органични вещества дава най- пряко отражение върху състоянието на повърхностните водни тела. Индикативен показател е оценката на биологичните елементи за качество, но първото отражение е изменението на кислородното съдържание. Други показатели, които се повлияват от органичното замърсяване са основните физикохимични показатели, в т.ч. pH – водороден показател, биологична потребност от кислород за 5 денонаощия, химична потребност от кислород - ХПК, общ органичен въглерод и съдържание на соли (електропроводимост). Оценката на съответствието за добро и различно от добро състояние се извършва на основание Приложение 6, чл.12, от Наредба Н-4 за характеризиране на повърхностните води от 14.09.2012 г.

Органичното замърсяване се причинява главно от емисии на непречистени или частично пречистени отпадъчни води от агломерации (населени места), отпадъчни промишлени води и от животновъдство. Много агломерации в РБУВ нямат или имат недостатъчно пречистване на отпадъчните води и затова имат ключов принос към органичното замърсяване. Директните, както и индиректните изпусканятия на промишлени отпадъчни води, също са важни. Много често промишлените отпадъчни води са недостатъчно пречистени (директни емисии) или изобщо не са пречистени преди изпускането им в обществената канализационна система (индивидуални емисии). Незакритите и нерекултувирани стари общински сметища, които не отговарят на екологичните изисквания и нерегламентираните сметища, които са в близост до коритата на реките, също са източници на органични замърсители на повърхностните води. Органичното замърсяване може да доведе до значителни промени в кислородния баланс на повърхностните води. В следствие това може да повлияе върху състава на водните популяции/местообитания и следователно и на екологичното състояние на водата.

#### ***Биогенно (хранително) замърсяване***

От извършения подробен анализ на замърсяването с биогени на територията на БДУВДР може да се направи извода, че същото се дължи на въздействието на няколко паралелни източници: Замърсяване с биогенни вещества от интензивно земеделие, използването на естествени и изкуствени торове при обработка и обогатяване на почвите, както и хранителни вещества при интензивно рибовъдство. В района на БДУВДР няма развита тежка промишленост, но преобладаващо е бързо и интензивно развиващо се селско стопанство – земеделие и животновъдство. Това е основание за обяснението на наличието на високи концентрации на нитрати и ортофосфати в повърхностните води. Замърсяването с т.н. хранителни вещества причинява освен замърсяване на почвите и водите с нитрати и фосфорни съединения, но води и доeutрофикация на повърхностните води. Процесите наeutрофикация водят до промяна (повишаване) в концентрацията на азота и фосфора в различните си химически съединения, понижава съдържанието на кислород, създава условия за натрупване на биомаса.

Най-засегнатите са най-вече водните тела разположени в долната част на поречията, а именно: Огоста – 46 % от водните тела са в риск от натоварване с биогенни вещества; Вит –

50% от водните тела са в риск от натоварване с биогенни вещества; Янтра – 56 % от водните тела са в риск от натоварване с биогенни вещества; Русенски Лом – 93 % от водните тела са в риск от натоварване с биогенни вещества.

Замърсяването с хранителни вещества от точкови източници на замърсяване се причинява главно от заустването в повърхностните водни тела на недостатъчно пречистени или непречистени битово фекални води от агломерации, промишленост и животновъдство.

Замърсяването от дифузни източници се причинява освен от дейности като земеделие, така също и от въздействието от незакритите стари общински сметища, които не са рекултивирани и неотговарят на екологичните изисквания, неправилно съхраняване на торове и препарати за растителна защита в стари и нови складове. Замърсяване от урбанизирани зони и атмосферни отлагания.

#### *Замърсяване с опасни вещества (специфични замърсители и приоритетни вещества)*

Замърсяването с метали, химически индустриски разтворители, пестициди, инсектициди и неметали оказват сериозно въздействие върху качеството на течащите и стоящи води. Оценката на екологичното и химическо състояние на повърхностните водни тела включва анализ на измерените концентрации във водите и тяхното съответствие с СКОС в съответните документи. За оценка на екологичното състояние се прави оценка и анализ по списъка на специфичните замърсители разписани в Приложение 7, съгласно чл.12, ал. 1 на Наредба N-4 за характеризиране на повърхностните води от 14.09.2012 г., а за оценка на химическото състояние – приоритетните вещества, съгласно изискванията на Наредба за стандарти за качество на околната среда за приоритетни и други замърсители от 2010 г. Основният изпилван метод при оценката е сравнението на средногодишните измерени стойности на концентрацията на анализираните вещества, която може да бъде с честота 4 или 12 пъти, със СКОС в съответния документ.

Водните тела които са в риск да не достигнат добро екологично състояние, причинено от замърсяване с химически вещества от групата на специфичните вещества са 50 броя. Най-често при анализа се установяват високи концентрации на желязо, алуминий, мangan, мед, цинк, арсен, цианиди и др. При анализа на резултатите от измерванията се наблюдават и традиционно високи концентрации на някои химични елементи в повърхностни води, като особеното е, че обикновено няма видим и установлен антропогенен натиск. Липсата на изведени за определени химични вещества фонови концентрации не дават вярна информация или дават информация с ниска достоверност, относно оценката на екологичното състояние на водното тяло под влияние на замърсяване с метали и неметали.

За проверка на съответствието със стойности на СКОС, е необходимо хармонизиране на различните инструменти на програмите за мониторинг: например избора на обект, стратегията за вземане на проби, избор на видове (за флората и фауната), избор на аналитични методи. Тези аспекти трябва да бъдат отчетени при подготовката актуализацията на програмите за мониторинг.

Относителният дял на водните тела които са в риск да не постигнат добро химическо състояние ДРБУ е много нисък. Само за 3 тела може да се твърди със сигурност че са в риск. Отчитат се високи концентрации на никел и кадмий във водите на р. Тимок преди влиянето им в р. Дунав. Определено, това гранично със Сърбия водно тяло е в риск за не постигане на добро химическо състояние. Замърсяването на водите на р. Тимок оказват влияние и върху качествата на водата на р. Дунав. При отделни превишени стойности на някои от

показателите в р. Тимок, при пробовземането на десния бряг на р. Дунав са установени завишени концентрации от същите замърсители.

Водното тяло на р. Искър при гр. Нови Искър – изключително натоварено, най-вероятно от нерегламентирани зауствания на непречистени отпадъчни води от индустрията. Заради установени високо-залпови концентрации на хлороформ е планиран и реализиран участен проучвателен мониторинг, но източника на замърсяване все още не е идентифициран.

Река Малък Искър след предприятието — Елаците Мед е замърсена от изпускане на т.н. скатни води, които съдържат никел и кадмий във високи концентрации. Натоварване от заустване на отпадъчни води от промишлеността в общия колектор на ГПСОВ. Известно е, че в колекторите на по-голяма част от ГПСОВ се включват води от промишлени предприятия. Последните би трябвало да бъдат предварително пречистени в локални пречиствателни станции в самото предприятие и да се избегне смесване на замърсени води от индустрията с битово фекалните такива. Тези допълнително включени води носят замърсители от различен произход и най-вече метали от групата на приоритетните вещества или специфични вещества и неметали. Натоварването на т.н. пречистени води от ГПСОВ с тези вещества, които не се подават на пречистване (т.к. ПСОВ не са проектирани за това) и оказват сериозно влияние върху не възможността да се достигне добро химическо състояние на повърхностните водни тела.

Старите нерегламентирани общински сметища, които не отговарят на изисквания на нормативните изисквания, стари депа за производствени отпадъци разположени в близост до коритото на реката, предприятия от промишлеността прекратили дейността си и др. са потенциален и реален източник на замърсяване на почвите и водите с приоритетни вещества образуващи се при гниене и корозия.

Съществуват във водни тела пунктове за контролен мониторинг, в които се извършва пробовземане и анализ на голям брой приоритетни вещества в някои случаи - 26 от 33 броя по Приложение I от Наредбата за стандарти за качество на околната среда за приоритетни и други замърсители с честота 12 пъти годишно. Не се спазва изискването на чл. 84 от Наредба 1 за мониторинг на водите от 11.04.2011 г. и в РЛ на ИАОС се използват методи с различна от изискваната неопределеност.

Замърсяването с опасни вещества може сериозно да увреди речната екология и следователно да въздейства върху състоянието на водата и да засегне здравето на хората.

Химическият анализ на предварително избрани групи вещества (напр. приоритетни замърсители) често не дава обяснение за екотоксикологичните ефекти на комплексните екологични пробы. Оценка на риска основана на концентрации, например на приоритетни замърсители в седимента или водата, очевидно не отразяват действителната комбинация от замърсители, а само риска от предварително избраните токсични вещества.

Съществува необходимост от нови мониторингови инструменти, които да помогнат в разбирането на връзката между химичния и екологичния статус. Комбинираните биологични и химикоаналитични подходи са важен напредък към идентификацията на онези токсични вещества, които са свързани със специфични за мястото рискове и към оценка на това, каква част от ефекта може да бъде обяснена с действието на анализираните химикали.

#### *Хидроморфологични изменения*

Физичните изменения генерират хидроморфологичен натиск, който влияе пряко върху състоянието на повърхностните водни тела, чрез негативното си въздействие върху биологичните видове, респективно БЕК, които са водещи при определянето на екологичното

състояние. В резултат на различните физични модификации се променят естествения хидрологичен режим, възпрепятства се миграцията на видовете, прекъсва се връзката на крайбрежните влажни зони на реките. Основните проявления/аспекти на хидроморфологичния натиск в резултат на физични модификации са: Изменение на хидрологичния режим на водното тяло; Нарушаване на непрекъснатостта на реките по дължина; Нарушаване на връзката на реката с влажните зони; Изменение на речното дъно и профила на речното легло; Промяна в транспорта на седименти и на ерозионните процеси. Всеки от тези видове хидроморфологичен натиск поотделно влияе негативно на водните и крайбрежни екосистеми, т.е на екологичното състояние на водните тела. Обикновено тези компоненти на натиска действат комбинирано, което води до кумулативен ефект на негативното им влияние и увеличаване на въздействието им. Резултатите от мониторинга и анализът на състоянието на биологичните елементи за качество в Дунавски РБУ показват, че на една не малка част от водните тела съществува риск да не постигнат добро екологично състояние през 2015 г. Това дава основание физичните модификации, като източник на хидроморфологичен натиск да бъдат идентифицирани като значим проблем при управлението на водите в ДРБУ.

Посочените видове хидроморфологичен натиск могат да бъдат резултат от различни човешки дейности, които се извършват във връзка с реализацията на важни за развитието на обществото цели (движещи сили). При това всяка една дейност може да влияе върху различни параметри на водното тяло, т.е. всяка дейност може да генерира повече от един вид хидроморфологичен натиск и съответно да предизвика многопосочко негативно въздействие върху екосистемите. Основните дейности, които се явяват източници на физични модификации, респективно на хидроморфологичен натиск в ДРБУ са: Водовземане (вкл. изграждане на водовземни съоръжения); Изграждане на ВЕЦ; Защита от наводнения; Изземване на наносни отложения (баластра); Корабоплаване (за р. Дунав.).

Степента на хидроморфологичния натиск и въздействие от всяка дейност във всички случаи зависи от местоположението, конкретната конструкция, реализация и експлоатация на съответните дейности и съоръжения. Анализът на хидроморфологичното натоварване в Дунавски район показва, че най-засегнати в това отношение са поречията на реките Искър, Янтра, Огоста, Осъм и Вит.

По отношение на конкретните видове дейности може да се направи следния анализ:

#### Водовземане

Хидроморфологичния натиск от водовземане може да се разглежда в два аспекта: Изменение на оттока поради отнетите водни количества; Влияние на водовземните съоръжения.

Предвид съотношението на иззетите водни количества (без ВЕЦ, които се разглеждат като възвращаеми) и изчисленото средномногогодишно количество на повърхностните води в Дунавски район, водовземането не представлява значим натиск. Влиянието на тази дейност се проявява чрез хидроморфологичния натиск в местата на водовземните съоръжения.

В Дунавски район за питейно водоснабдяване се използват речни водохващания и язовири. Речни водохващания за питейно водоснабдяване има в горните течения на реките Огоста, Искър, Вит, Осъм и Янтра. Анализът на състоянието на тези водни тела показва, че те не са в риск от не-постигане на добро състояние. За питейно водоснабдяване се използват язовирите Искър, Бели Искър, Бебреш, Среченска бара, Христо Смирненски, Йовковци, Ястребино. Тези язовири са определени като силно модифицирани водни тела. Разрешителни за водовземане с цел напояване са издадени за всички поречия в Дунавски район, като за целта

се използват както реки, така и язовири. Констатирано е че голяма част от съоръженията нямат изградени рибни проходи и се явяват миграционни бариери.

#### *Производство на електроенергия - ВЕЦ*

Производството на електроенергия чрез ВЕЦ е една от дейностите, които оказват най-силно негативно хидроморфологично въздействие. Изградените баражи за ВЕЦ се явяват бариери, които нарушават непрекъснатостта на реката и възпрепятстват свободното преминаване на мигриращите видове, основно риби, нагоре и надолу по течението, което пречи на тяхното размножаване и води до намаляване на популациите. За смекчаване на това негативно въздействие се изграждат рибни проходи, но в голямата си част тези съоръжения не са съобразени с конкретните мигриращи видове и не изпълняват предназначението си. ВЕЦ пряко въздействат върху хидрологичния режим чрез изменение (флуктуации) на водното ниво след водохващането, което изменение е в много по-голям диапазон от естественото дневно изменение на нивото в дадения участък. При деривационните ВЕЦ силно се намалява оттока след водохващането, като в някои сезони в участъка между водохващането и заустването този отток спада по необходимия екологичен минимум. В зависимост от височината на бента в участъка ред него се образува различен по дължина завирен участък – задбаражно езеро. В този участък скоростта на течението силно намалява, което води до отлагане на наноси и заблатяване на дъното. В резултат се развиват гнилостни процеси и намалява кислородното съдържание във водата. Поради промененото водно ниво се променят бреговете и крайбрежните местообитания. Баражите спират естествения пренос на наноси и седименти надолу по течението на реката, което води до вдълбаване на речното корито след баража и засилване на процесите на ерозия в тези участъци. Най-голямо натоварване с ВЕЦ има в горното и средното течение на р. Искър, в горното течение на Огоста, Вит, Осъм; в горното и средното течение на р. Янтра. Няма натиск от ВЕЦ в поречията на реките Русенски Лом и Дунавските Добруджански реки.

В 74 от всички 256 водни тела има издадени разрешителни за ВЕЦ. Действащи ВЕЦ има в 44 водни тела. Част от разрешителните, които все още не са реализирани, са издадени преди влизане в сила на първия ПУРБ.

Съгласно издадените разрешителни, на всички ВЕЦ са предвидени, респективно изградени рибни проходи. Към момента обаче няма адекватен мониторинг и данни доколко тези проходи изпълняват предназначението си. Констатирани са случаи на не-осигуряване на минимален речен отток след деривационни ВЕЦ, включително сезонно засушаване на някои участъци. Към момента няма достатъчни данни от хидробиологичен мониторинг за оценка на комплексното влияние на ВЕЦ. Мониторинг на БЕК се извършва само в пунктовете съгласно утвърдената програма, което е недостатъчно, предвид броя и разположението на ВЕЦ. Оценката на състоянието на водите в голяма част от водните тела, в които има изградени ВЕЦ показва, че съществува риск от не-постигане на добро състояние за тези тела. На този етап няма оценка в каква степен екологичното състояние е повлияно от въздействието на ВЕЦ. В ПУРБ за Дунавски район са въведени ограничителни мерки за изграждане на ВЕЦ в съгласно Становище по Екологична оценка на плана. Тези мерки включват ограничения и забрани за изграждане на ВЕЦ в зони от националната екологична мрежа Натура 2000 за определени местообитания, както и изисквания за осигуряване на непрекъснатостта на реката (рибни проходи), и на необходимия екологичен отток при допустими за изграждане и/или при вече изградени ВЕЦ. Забрани и ограничения при изграждане на ВЕЦ са въведени в ЗВ и в Наредбата за ползване на повърхностни води.

СГМ

ДИК

БДУВДР се произнася със становища за допустимост спрямо ПУРБ и действащото законодателство за инвестиционни предложения за изграждане и реконструкция на ВЕЦ в хода на процедурата пооценка на необходимостта от ОВОС, като в случаите на несъответствие с изискванията, издава отрицателно становище.

#### *Хидроморфологичен натиск от корабоплаване по р. Дунав*

Дейностите, които предизвикват хидроморфологичен натиск върху р. Дунав са свързани основно с осигуряване на условията за корабоплаване и поддържането на функцията на реката като транспортен коридор. Едно от основните направления на тази дейност е поддържане на корабоплавателния път, т.е. необходимата дълбочина на речното корито във всички участъци. Това се постига чрез драгажни дейности, с които се отстраняват натрупани наносни отложения и се отстраняват плитчините, затрудняващи корабоплаването. Предвид трансграничния характер на реката, такива дейности се извършват съвместно с румънските компетентни органи. Тези дейности са в съответствие с решението на Европейската комисия за увеличаване на корабоплаването по р. Дунав, което е част от общата стратегия за развитие на региона. Независимо от това, изпълнението им се съпровожда с извършване на оценка на въздействието на тези дейности върху околната среда, включително върху водните екосистеми и с прилагането на редица мерки за смекчаване на негативното въздействие и за опазване на видовете. Корабоплаването по р. Дунав оказва морфологичен натиск и чрез дейностите по изграждане и реконструкция на пристанищните съоръжения. Извършването на строителни дейности и свързаните с тях брегоукрепителни дейности водят до изменение на естественото състояние на речните брегове и на крайречните местообитания.

Хидроморфологичният натиск върху водните обекти е резултат от физични модификации, причинени при реализацията на важни цели и дейности от социално-икономическото развитие на обществото. Тези дейности неизбежно ще съпътстват човешкото развитие. Целта на управлението на водите е да постигне баланс между устойчивото развитие на обществото и целите за опазване на околната среда и водите. Постигането на такъв баланс може да бъде реализирано само с общи целенасочени действия от страна на всички заинтересовани страни. Влиянието на физичните модификации зависи от конкретните условия, при които се извършва дейността и използваните технологии. От тази гледна точка бъдещите действия трябва да бъдат насочени в следните направления: Ограничаване на дейности, когато съответната полза за обществото може да бъде постигната с други, по-природо съобразни средства; Използване на конструкции и технологии, които имат по-слабо негативно въздействие върху водите и водните екосистеми; Определяне на подходящи места за извършване на дейностите с оглед наличието на уязвими видове и местообитания; Прилагане на мерки за защита и възстановяване на засегнатите биологични видове; Прилагане на мерки за възстановяване на естественото състояние на участъци, които са засегнати от физични модификации и където вече не се извършва такава дейност.

#### *Установени проблеми при управлението на подземните води*

##### *Промени в качеството на подземните води*

Анализът на резултатите от мониторинга на подземните води на територията на Дунавския речен басейн показва като по-значими замърсяванията с нитрати, фосфати, амоний, желязо и мangan. Като значими източници на замърсяване могат да бъдат определени всички съществуващи обекти, които е възможно да еmitират замърсяващи вещества към подземните води.

Съгласно

### *Дифузно замърсяване от селскостопански дейности*

Голяма част от площите на подземните водни тела на територията на ДРБУ са заети от обработвани земи. Интензивното земеделие включва използването на азот и фосфор съдържащи торове, необходими за развитието на културите. При обилни валежи, чрез инфильтрация през почвения слой се повишават концентрациите на нитрати, нитрити и фосфати в подземните води.

### *Дифузно замърсяване от населени места без или с частично изградена канализация*

Значим източник на замърсяване за подземните води са населените места без канализация, както и такива с частично изградена канализационна мрежа. Възможни емитирани замърсявания от този вид натиск към подземните води са повишенните концентрации на амоний, нитрати и фосфати.

### *Точково замърсяване от Депа за отпадъци*

Депата за отпадъци най-общо могат да попаднат в една от групите: Депа изградени съгласно Европейските изисквания, с изградени пунктове за мониторинг на състоянието на подземните води и с издадени Комплексни разрешителни, контролирани от РИОСВ; Депа и сметища, които предстои да бъдат закрити и рекултивирани, неотговарящи на нормативните изисквания, потенциални източници на замърсявания, без изградени мониторингови пунктове за наблюдение на състоянието на подземните води; Нерегламентирани сметища и депа от втората група са значими замърсители, които емитират замърсяващи вещества от най-различен произход. Възможните замърсявания тук могат да бъдат широкоспектърна група: нитрати, амоний, фосфати, органични замърсители, метали и металоиди.

### *Точково замърсяване от индустрията*

Промишлеността е друг значим източник на замърсяване към подземните води. В зависимост от спецификата на производството, прилаганите технологии и използвани сировини и материали възможните замърсявания могат да бъдат от разнороден характер. Замърсяване от индустриалните производства към подземните води може да се получи вследствие от: неправилно съхранение на сировини и материали; разливи и течове; аварийни замърсявания; нерегламентирано заустване на непречистен и производствени отпадъчни води; Във всеки един от изброените случаи замърсителите чрез инфильтрация през почвения слой постъпват към подземните води.

### *Точково замърсяване от ББ - кубове*

ББ кубовете са стомано-бетонни контейнери за съхранение на пестициди и препарати за растителна защита. Възможни емитирани замърсители от тях могат да бъдат пестициди, нитрати, фосфати и амоний.

### *Точково замърсяване от ГПСОВ и заустване на битови отпадъчни води*

Значими замърсявания от отпадъчни води се получава в случаите на: директно заустване на непречистени отпадъчни води; неефективно работещи ГПСОВ; аварии в канализационната мрежа. Възможни замърсители от този вид натиск са: амоний, нитрати, фосфати, ПАВ, феноли, органични замърсители.

### *Точково замърсяване от мини/кариери, рудници*

Добивът на подземни богатства е дейност, която представлява рисък за подземните води, тъй като в процеса на работа се отстраняват горележащите покривни пластове и подземните води стават по достъпни и по уязвими към замърсяване. Този натиск генерира замърсявания с нефтопродукти, въглерод-съдържащи органични съединения и някои метали.

## *Други замърсявания*

В някой от ПВТ на територията на БДУВДР са установени по-високи стойности на показателите желязо и манган във водните пробы в сравнение със стандарта за качество. На основание научни разработки и експериментални изследвания може да се твърди, че повишението стойности на желязото и мангана в подземните води не се дължат на замърсяване, а на субективни фактори и природен произход. Установено е, че причина за високите стойности на желязото в голяма част от пробите от подземните води се дължи на корозия на обсадната колона.

Основните проблеми свързани с източниците на замърсяване на подземни води в БДУВДР са: Неспазването на добрите селскостопански практики, свързано с неконтролираното торене; Неизградена или недостатъчно изградена и амортизирана канализационна мрежа в голяма част от малките населени места; Неефективно работещи ПСОВ; Рекултивирането на стари депа и нерегламентирани сметища, съгласно нормативните изисквания; Индустритални производства без/недостатъчно изградени пречиствателни съоръжения и неприлагачи най-добрите налични техники.

## *Басейнова дирекция за Черноморски*

Басейнова дирекция за Черноморски район включва територията на 46 общини от 8 административни области (Варненска, Добричка, Шуменска, Търговищка, Бургаска, Ямболска, Разградска, Сливенска) с население 1 149 млн. жители. Създадена е със заповед на Министъра на околната среда и водите от 2002 год., в съответствие с изискване на Директива 60/2000 на Европейския съюз и националното законодателство и е регионално поделение на МОСВ. Основната цел на управлението на водите е постигане и/или поддържане на добро състояние на всички води (подземни и повърхностни) като неделим и жизненоважен ресурс, чрез прилагане на басейновия принцип за устойчиво ползване на водите, осигуряващо в оптимална степен сегашните и бъдещите нужди на населението и икономиката на страната, както и на водните екосистеми. Черноморският район за басейново управление на водите обхваща територията на водосборните области на реките, вливащи се в Черно море от северната до южната граница на България, включително вътрешните морски води и териториалното море, което представлява приблизително 14,7% от територията на страната (45 общини в 8 области – Добрич, Варна, Шумен, Търговище, Разград, Бургас, Сливен и Ямбол). Териториалното море (12-милната зона) на Р България по протежение на 378-километровата граница е с площ 6 360 км<sup>2</sup>. Прилежащата зона (24-милната зона) е морската ивица, която се опира до териториалното море и се разпростира на разстояние 24 морски мили от изходните линии, от които се измерва ширината на териториалното море. Площта на акваторията е 10 740 км<sup>2</sup>. Изключителната икономическа зона (200-милната зона) заема площ от около 42 000 км<sup>2</sup>. Черноморският район за басейново управление включва всички реки, формиращи своите течения главно на българска територия, които се вливат в Черно море директно или посредством крайморски езера и заливи. Реките в Черноморски басейнов район (от север на юг) започват от р. Шабленска, която се влива във едноименното езеро, но няма непрекъснато водно течение за разлика от следващите на юг реки. Река Батова е с обща дължина от 38,700 км., водосборната площ възлиза на 338,800 км<sup>2</sup> и средната надморска височина на басейна е 250 м. Дължината на р. Провадийска е 119 км, водосборната площ възлиза на 2 131,800 км<sup>2</sup>, средната надморска височина на басейна е 211 м. и средна гъстота на речната мрежа – 0,480 км/км<sup>2</sup>.

Значими проблеми в управлението на водите са тези въздействия върху водните тела, за които съгласно РДВ постигането на екологичните цели е в рисък. Проблемите могат да възникнат в резултат от: текущи дейности (земеделие, водовземане); дейности в миналото (нерегламентирани депа за отпадъци); дейности, свързани със строителство и развитие (увеличаващо се търсене на питейни води). Видовете натиск, в резултат на които са определени водни тела в риск от различни икономически сектори/дейности в Черноморския басейнов район са представени на следващата таблица.

Видове натиск	Значим сектор/дейност
Дифузно замърсяване	Урбанизирани територии без ПСОВ и ГК Земеделие Животновъдство Депа за отпадъци, нерегламентирани сметища Пристанищна дейност и морски транспорт
Точково замърсяване	Урбанизирани територии с ПСОВ и ГК Промишленост Производство на електроенергия
Морфологични изменения	Диги и корекции на реки Промишленост/добив на пясък и инертни материали Драгажни дейности
Други специфични	Ерозионни процеси Интрузия
Други за рекреация и спортни дейности	Риболов Туризъм

**Източник:** Доклад за значимите проблеми в управлението на водите в черноморския басейнов район

Дейностите по актуализация на Плана за управление на речните басейни са в съответствие с изискванията на чл. 5 и чл. 14 от Рамковата директива за водите, както и текстовете транспортирани в Глава Десета „Управление на водите”, Раздел IV на Закона за водите „Характеризиране на района за басейново управление на водите” (Нов – ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г, (изм. – ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г, Доп. – ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. ДВ Бр.53 от 27.06.2014г.).

Идентифицираните проблеми в управлението на водите за Черноморски басейнов район свързани със замърсяването на повърхностни, подземни и крайбрежни води могат да се обобщят по следния начин: Идентифицирани значими проблеми в резултат на установения натиск и въздействие върху водните тела

*Съд*  
**Водовземане и изменение на воден отток:** Прогнозиране на водопотреблението и наличния ресурс; Управление на водите според потребностите и по приоритетност; Въвеждане на механизми за подобряване на водната ефективност и намаляване търсенията на вода; Намаляване замърсяването с нитрати и фосфати на повърхностни и подземни води; Засилване мониторинга на качественото и количествено състояние на повърхностните и подземните води, включително и в райони с установена морска интрузия; Изграждане на ПСПВ; Учредяване и изграждане на СОЗ около водоизточници за питейно-битово водоснабдяване.

*Замърсяване с опасни вещества:* Ефективен контрол на изпусканите води от индустриални емитери; Прилагане на НДНТ.

*Заустване на непречистени отпадъчни води от канализации на населени места и недостатъчно пречистени битови отпадъчни води от градски, курортни и промишлени ПСОВ:* Изграждане на ПСОВ на населени места; Подобряване на съоръженията за събиране и третиране на отпадъчните води.

*Замърсяване с нитрати:* Задължително прилагане на добри земеделски практики в териториите на уязвими зони; Въвеждане на механизми за насърчаване към промяна в практиките за торене, в земеползването, в сейтбообръщенията и др., с цел намаляване замърсяването с нитрати на повърхностни и подземни води; Представяне на съвети и координиране на земеделските производители, споделяне на най-добри практики и насочване към механизми за финансиране.

*Фосфор иeutрофикация:* Изграждане на нови и реконструкция на ПСОВ за населени места над 10 000 е.ж.; Подобряване сметосъбирането и контрола върху изхвърлянето на отпадъци във водни обекти; Закриване и рекултивация на депа, неотговарящи на нормативните изисквания; Прилагане на добри земеделски и добри фермерски практики; Представяне на съвети и координиране на земеделските производители, споделяне на най-добри практики и насочване към механизми за финансиране.

*Физични модификации:* Изграждане на рибни проходи и премахване на съоръжения, изгубили предназначението си; Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали; Биологично укрепване на бреговете и залесяване; Възстановяване на речни меандри и влажни зони с цел намаляване и на риска от наводнения; Предприемане на мерки за прекратяване на дейностите, в случай на установяване влошаване на състоянието на водите.

*Риск от наводнения:* Изграждане на система за ранно предупреждение при риск от наводнения; Доизграждане, доразвиване и модернизиране на мрежата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг за получаване на повече и по надеждни данни; Подобряване подготвеността и реакцията на населението; Подобряване на административния капацитет за управление на риска от наводнения; Подобряване на нормативната уредба, в т.ч. въвеждане на забрани и ограничения, с цел защита от наводнения.

*Инвазивни неместни видове:* Мониторинг и контрол за предпазване от нови инвазии; Периодично обследване на водните тела за определяне на статуса и степента на инвазия.

*Климатични изменения:* Планиране на мерки за противодействие на екстремалните климатични явления с правилна оценка за последствията от изменението на климата било то от наводнения, горски пожари, аварии от водоснабдителните системи и др.; Въвеждане на механизми за подобряване на водната ефективност; Провеждане на залесителни мероприятия.

*Предприети действия за решаване на горецитиранныте проблеми на басейново и национално ниво*

Планирано финансиране от Европейските фондове в следващия програмен период 2014 - 2020 г. на дейности пряко или косвено, съответстващи на поставените цели в ПУРБ, в т.ч.:

- ОПОС 2014-2020 г. – Възможни проекти и допустими дейности за финансиране: изграждане на ВиК инфраструктура приоритетно в агломерации с над 10 000 екв. ж. и в такива с над 2 000 екв. ж., определени като приоритетни в ПУРБ; доизграждане на системите за мониторинг на водите; разработване на нови и актуализация на

*София*

*ДМ*

*ММ*

*СК*

- съществуващи стратегически документи във връзка с прилагането на Рамковата директива за водите (РДВ) – ПУРБ 2022 - 2027г.; изпълнение на проучвания и оценки във връзка с вторите ПУРН за периода 2022 - 2027 г. (ще се разработват 2016 - 2021 г.), които да обхващат всички аспекти на управлението на риска от наводнения с фокус върху предотвратяването, защитата и подготвеността, отчитайки влиянието на изменението на климата; създаване на Национален център за управление на водите в реално време; изпълнение на демонстрационни/пилотни проекти, свързани с превенция и управление на риска от наводнения;
- ОПРСР 2014 - 2020 г. - Възможни проекти и допустими дейности за финансиране: изграждане, реконструкция и/или рехабилитация на водоснабдителни системи и съоръжения в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони; инвестиции за доизграждане, без ново строителство на канализационната мрежа в агломерации с под 2 000 е.ж. в селските райони и изграждане или реконструкция на съоръжения за оползотворяване на отпадъците от земеделското производство в земеделските стопанства; изграждане, реконструкция и модернизация на инфраструктурата за напояване и отводняване; залесяване на изоставени земеделски земи, горски територии, ерозирали и застрашени от ерозия територии извън горските територии; създаване/възстановяване на полезащитни горски пояси, като това ще спомогне за ограничаване на водната ерозия и ще се подобри водния баланс в околните територии като това ще окаже благоприятно въздействие върху водите; противоерозионни мероприятия както и възстановяване и поддържане на затревени площи с висока природна стойност (ВПС) включващи стимулиране да не се използват минерални торове и продукти за растителна защита, с изключение на определените в Регламент (ЕО) № 834/2007; провеждане на обучителни кампании в областта на земеделието и горите за лица, ангажирани в сектора на селското стопанство и горското стопанство за прилагането на добри земеделски практики при напояване, торене, използване на препарати за растителна защита“; инвестиции в машини и съоръжения за опазване на околната среда, включително изграждането на безопасни съоръжения за съхранение на оборски тор; подобряване поливната техника и технология в земеделските стопанства, цел насърчаване на ефективното използване на водата; инвестиции в инсталации за пречистване на отпадъчни води в преработването и маркетинга.

### **Източнобеломорски район**

Басейновата дирекция е държавна администрация към Министерството на околната среда и водите. Принципът на басейновото управление се основава на естественото разположение на вододелите между водосборните области на една или няколко основни реки на територията на България. В Република България са определени четири района за басейново управление, един от които е Източнобеломорски район. За басейново управление се създават басейнови дирекции и басейнови съвети. Басейновата дирекция се ръководи и представлява от Директор. Дейността, организацията на работа и състава на басейновата дирекция се определят с Правилник, в сила от 1.08.2012 г.

Междинният преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Източнобеломорски район е изгoten в съответствие с: изискванията на Глава Десета „Управление на водите“, Раздел IV на Закона за водите „Характеризиране на района за басейново управление на водите“ (Нов – ДВ, бр. 65 от 2006 г., в сила от 11.08.2006 г, (изм. – ДВ, бр. 47 от 2009 г., в сила от 23.06.2009 г ,Доп. – ДВ, бр. 61 от 2010 г., изм. ДВ Бр.53 от

27.06.2014г.). Целта на Междинния преглед е да информира и предостави за коментари на обществеността информацията за значимите проблеми в управлението на речните басейни в Източнобеломорски район въз основа на актуализация на характеристиките на ИБР и анализ на натоварването и въздействието от човешка дейност върху водите и свързаните с тях екосистеми и зони за защита на водите. Документът има за цел консултация с обществеността и заинтересованите страни относно най-важните въпроси по отношение на управлението на водите (предизвикателствата) и начините за справяне с тези проблеми (избора на мерки).

Значимите проблеми са изведени след анализ на натиска и въздействието, което оказват върху състоянието на повърхностните и подземни водни тела. Направена е и оценка доколко съответният вид натиск е значим, като е анализирано колко повърхностни/подземни водни тела са повлияни от него. Видовете натиск върху подземните водни тела е представен на фигураната по-долу.



Източник: Междинен преглед на значими проблеми в управлението на водите в Източнобеломорски район - основен документ

Възможните действия за всеки значим проблем на територията на Източнобеломорски район са представени по-долу.

*Водовземане и изменение на воден отток:* Изменение на разрешителните за водовземане; Управление на водите според потребностите – водоползване по график, водоползване от напоителни системи само в поливните сезони и т.н.; Прогнозиране на водопотреблението и наличния ресурс; Въвеждане на оборотни цикли в индустрията, капково напояване и др.; Намаляване загубите на вода във водопроводите на ВиК и в напоителните системи.

*Замърсяване с нитрати и фосфати на подземни води:* Прилагане на добри практики в селското стопанство и регулиране на съответствието; Изграждане и доизграждане на канализационни системи и ПСОВ на населените места.

*Замърсяване с биогенни в-ва (азот и фосфор) иeutрофикация на стоящи води:* Подобряване на съоръженията за събиране и третиране на отпадъчните води; Изграждане на ПСОВ на населени места; Въвеждане на регулация и ограничения при отглеждането на аквакултури; Подобряване сметосъбирането и контрола върху изхвърлянето на отпадъци във водни обекти.

*Физични модификации:* Изграждане на рибни проходи и премахване на съоръжения, изгубили предназначението си; Възстановяване на речни меандри и влажни зони с цел намаляване и на риска от наводнения; Рекултивация на участъци засегнати от добив на инертни материали; Биологично укрепване на бреговете и залесяване.

*Инвазивни не местни видове:* Прилагане на биологични методи; Мониторинг и контрол за предпазване от нови инвазии; Изготвяне и прилагане на план за действие за инвазивен вид „мида зебра“; Обследване на водните тела за степента на инвазия на чужди видове растения и животни.

*Химично замърсяване - замърсяване с метали и металоиди и органично замърсяване:* Подобряване на съоръженията за събиране и третиране на отпадъчните води; Изграждане на пречиствателни станции за руднични води; Рекултивация на замърсени терени от минна дейност; Подобряване експлоатация и стопанисване на хвостохранилища, депа и сгуроотвали; Ефективен контрол на изпусканите води от индустриални емитери; Изготвяне на Програма за управление и пречистване на води от стари рудници, хвостохранилища и прилежащите отвали.

*Наводнения:* Определяне на естествени ретензионни обеми; Възстановяване на речни меандри и влажни зони с цел намаляване и на риска от наводнения; Възстановяване на разрушени диги; Преоценка на проводимостта на реката и разширяване при необходимост на речното корито; Изграждане на система за ранно предупреждение при риск от наводнения за цялата територия на ИБР; Състягане и модернизиране на мрежата за метеорологичен и хидрометричен мониторинг за получаване на повече и по-надеждни данни; Поддържане на речните легла за осигуряване на проводимостта и преминаване на високата вълна; Въвеждане на ограничения при строителство в близост до водни обекти.

#### **Западнобеломорски район за басейново управление**

Западнобеломорски район за басейново управление (ЗБР) се намира в Югозападна България и обхваща около 12 % от територията на страната. Административен център на района е град Благоевград. Районът обхваща водосборните области на реките Струма, Места и Доспат. Реките Струма и Места се вливат в Егейско море на територията на Гърция. Река Доспат се влива в река Места също на територията на Гърция. На изток граничи с Източнобеломорски район, на север – с Дунавски район, на юг и югозапад границите съвпадат съответно с държавните граници на България със Сърбия и Черна Гора, Македония и Гърция.

Междинният преглед на значимите проблеми в управлението на водите има важно стратегическо значение за всички речни басейни. Същият има за цел да представи за обсъждане на обществеността установените значими проблеми в управлението на речните басейни и изпълнението на Програмата от мерки в ПУРБ в Западнобеломорски район за басейново управление (ЗБРБУ) за периода 2010 - 2015г. Този документ осигурява актуализирана информация по основни речни басейни за характеристиката на речния басейн и водните тела в Западнобеломорски район, които са в рисък да не достигнат добро състояние на водите до 2015 г., както и необходимите мерки за достигане на екологичните цели.

*Ръководител  
Атанасов*

*Димитров*

*Симеонов*

*Маринов*

Значими проблеми в управлението на водите са текущи дейности и действия, причиняващи значимо изменение на водните екосистеми и поставящи под риск екологичните цели, определени от Рамковата директива за водите. Значимите проблеми могат да възникнат в резултат на развитието на населените места, стопански дейности (днес и в миналото), нерегламентирани дейности (депа за отпадъци, строителство и др.) или планирани дейности, свързани с рекреационни дейности, отдих и туризъм, изграждане на хидротехнически съоръжения за защита от наводнения и др.

Значимите проблеми в управлението на водите в Западнобеломорски район за басейново управление са основани на: анализ на резултатите от извършената оценка на риска водните тела (повърхностни и подземни) да не достигнат екологичните цели за "добро състояние" до 2015 г. Най-общо проблемите са свързани със замърсяване на водите от канализации на населени места и индустритални източници, морфологични изменения на речното корито от дейности по добив на инертни материали от речното корито, диги и водовземни съоръжения и др., регулиране на оттока чрез изграждане на язовири, водовземане за различни нужди, проблеми с наводнения и др.

*Значими проблеми, идентифицирани в речен басейн Струма (повърхностни водни тела):* Точкови източници на замърсяване - Замърсяване на водите главно от непречистени градски отпадъчни води, зауствания от пречиствателни станции за отпадъчни води от населените места и локални замърсявания от индустритални източници, изградените рудници и хвостохранилища; Дифузни източници на замърсяване - Замърсяване от земеделие и животновъдство, отток от населени места без изградени канализационни системи, замърсени индустритални терени от минали екологични щети, депа за ТБО, неотговарящи на екологичните изисквания, нерегламентирано изхвърляне на отпадъци в речните корита; Морофологични изменения – добив на инертни материали, корекции на речното русло, миграционни бариери, дейности по укрепване на бреговете; Регулация на оттока – чрез изградени ВЕЦ.

*Значими проблеми, идентифицирани в речен басейн Места (повърхностни водни тела):* Точкови източници на замърсяване - Замърсяване на водите главно от непречистени градски отпадъчни води, зауствания от пречиствателни станции за отпадъчни води от населените места и локални замърсявания от индустритални източници, изградените рудници и хвостохранилища, мандри; Дифузни източници на замърсяване - Замърсяване от земеделие и животновъдство, отток от населени места без изградени канализационни системи, замърсени индустритални терени от минали екологични щети, депа за ТБО, неотговарящи на екологичните изисквания, нерегламентирано изхвърляне на отпадъци в речните корита; Морофологични изменения – добив на инертни материали, корекции на речното русло, миграционни бариери, дейности по укрепване на бреговете; Регулация на оттока – чрез изградени ВЕЦ.

*Значими проблеми, идентифицирани в речен басейн Доспат (повърхностни водни тела):* Точкови източници на замърсяване - Замърсяване на водите главно от непречистени градски отпадъчни води, локални замърсявания от индустритални източници; Дифузни източници на замърсяване - Замърсяване от земеделие и животновъдство, отток от населени места без изградени канализационни системи, замърсени индустритални терени от минали екологични щети, депа за ТБО, неотговарящи на екологичните изисквания, нерегламентирано изхвърляне на отпадъци в речните корита; Морофологични изменения – корекции на речното русло, миграционни бариери.

*Значими проблеми, идентифицирани в ЗБР (подземни водни тела): Точкови източници на замърсяване - Замърсяване на водите главно от непречистени градски отпадъчни води, складове за пестициди; Дифузни източници на замърсяване - Замърсяване от земеделие и животновъдство, отток от населени места без изградени канализационни системи, транспорт, депа за ТБО, неотговарящи на екологичните изисквания.*

Основен източник на замърсяване и значим проблем на територията на ЗБР е замърсяването с нитрати. Антропогенното натоварване на водите с нитрати се осъществява от две категории източници: точкови и дифузни. Повишеното съдържание на азот или други нитратни и химически вещества има негативно влияние върху качеството на водите, както от непосредственото повишаване на нитратите във водата, така и косвено, причинявайкиeutroфикация.

Eutroфикация е обогатяването на водата с азотни и фосфорни съставки, при което се предизвиква усилен растеж на водорасли и други форми на висша водна растителност и като резултат се поражда нежелано нарушаване на равновесието на намиращите се във водната среда организми, както и влошаване на качеството на водите. Интензивнатаeutroфикация създава проблеми в бавно течащите речни участъци, язовирите и езерата, като довежда до екстремален растеж на водорасли и други водни растения и до кислороден дефицит в стоящите води. Явлението не представлява проблем за течащите води, където нивото на разтворения кислород е по-високо. В условия наeutroфикация производството на кислород е намалено и може да се стигне до загиване или миграция на ценни видове риба и други водни обитатели. Тези проблеми се проявяват главно през летния сезон, когато с максимума на температурите на въздуха се засилват процесите на нитрификация и денитрификация и се повишава съдържанието на нитритен азот във водите.

Основен източник на нитратно замърсяване на водите е отрасълът селско стопанство. Прекомерното или неправилното използване на органични и минерални торове допринася излишъка от азот да бъде отнесен в близките водни течения или подземните води. Проблемът е свързан с количеството на използваните торове, с почвените условия и с валежите (също и с топенето на снеговете, тъй като торовете се разпръскват през зимата), както и с почвената ерозия. Използването на торове е най-интензивно във високо продуктивните равнини и низини - площи, от които най-много зависи питейното водоснабдяване от подземни водоизточници. Много често торовете се складират на купчини, което също води до замърсяване на водите.

Друг източник на замърсяване с нитрати са отпадъчните води от действащите животновъдни стопанства и комплекси. Причините за замърсяването на водите с нитрати от земеделски източници могат да се обобщят по следния начин: Получаване на по-високи добиви от отглежданите земеделски култури; Недобро познаване на запасеността на почвата с азот, както и на съдържанието на усвоими за растенията форми на фосфор и калий; Пренебрегване съдържанието на азот в органичните торове (оборски тор, овчи тор, птичи тор, компости, силажи) при торене на почвите с тях; Неравномерно внасяне на торове в почвата; Неправилно съхранение на торовете.

Друг източник на замърсяване на водите са населените места, които причиняват около 30% от общото замърсяване чрез: Неефективно действащите градски пречиствателни станции за отпадъчни води; Непречистени води от канализационни колектори; Нерегламентирани сметища за отпадъци.

Оттокът и филтрацията от районите без канализация и пречиствателни съоръжения имат значителен дял в замърсяването с нитрати. Отстраняването на нитратите изисква инвестиции за изграждането на скъпи съоръжения за химическо пречистване, които имат и по - трудна експлоатация.

#### *Точкови източници*

Точкови източници са изпускането или заустванията на замърсяващи вещества във водите от конкретен източник, например нитрати при просмукване на оборски тор от торище. Такива са и неправилно организирани и разположени торохранилища в близост до водоеми, сондажи и кладенци. Точкови източници на замърсяване от битовата дейност на населението са заустванията в реките на градските канализации без изградени Градски пречиствателни станции за отпадъчни води (ГПСОВ) и заустванията на ГПСОВ.

Точкови източници на замърсяване от промишлеността са заустванията на отпадъчни води от индустриалните обекти. Ако земеделските култури или пасищната растителност не са в състояние да усвоят наличните хранителни вещества, има значителни загуби на хранителни елементи - чрез изтичане в полската отводнителна система, в близки реки и езера или чрез проникване в подпочвените слоеве, водещо до замърсяване на подземните води.

#### *Дифузни източници*

Дифузни източници на замърсяване са населените места без изградена градска канализация и неорганизирани сметища за отпадъци. Дифузни източници на замърсяване от промишлеността са индустриалните обекти с попивен кладенец, лагуна или котлован. Подобни замърсявания са резултат от изхвърляне във водните басейни на нетоксични органични вещества - отпадъци от мандри и млекопреработвателни предприятия, отпадъчни води (пречистени или непречистени), торова течност, отпадъци от хранителната промишленост и други.

Погълщането на кислорода е най-важният потенциален ефект от изхвърлянето на органични отпадъци. В подобни отпадъци, особено ако те са съхранявали известно време и са станали септични, може да има и токсични съединения като амоняк. Така може да се случи при инцидентни замърсявания с отпадъци от ферми, при които присъствието на амоняк и сероводород вероятно допринася за унищожаването на рибите не по-малко от способността на тези отпадъци да погълщат кислород.

Ефектът от токсичните замърсявания често пъти е пряк и се вижда незабавно - рибата измира, флората и фауната на водата, която е замърсена, могат да бъдат унищожени, възможно е да се проявят много видими белези.

За решаването на установените значими проблеми при актуализирането на ПУРБ от съществено значение е да се извърши преглед на програмата от мерки (ПоМ) в ПУРБ (2010 - 2015г.), отчитайки степента на нейното изпълнение и изясняване на причините за нестартирането или забавеното изпълнение на планираните мерки в ПУРБ (2010 - 2015г.).

За справяне с проблема със замърсяване с нитрати в Програмата от мерки на действащия ПУРБ са заложени основни и допълнителни мерки. Основните мерки са свързани с прилагането на законодателството по водите на Европейския съюз (Директивите по водите) и свързаните с това задължения, а допълнителните мерки са предвидени там, където прилагането на основните мерки не е достатъчно за постигане на "добро състояние".

Така например Директива 86/278/EИО е транспортирана в българското законодателство в Наредбата за реда и начина за оползотворяване на утайки от пречистването на отпадъчни води чрез употребата им в земеделието (обр. ДВ бр.112 от 23 декември 2004г., посл. изм. ДВ.

бр. 29 от 8 Април 2011г.). Наредбата определя: редът и начинът за оползотворяване на утайките от пречиствателни станции и пречиствателни съоръжения за отпадъчни води чрез употребата им в земеделието; изискванията на които трябва да отговарят утайките, за да се гарантира, че няма да имат вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда, включително върху почвата; редът за отчитане на оползотворените утайки. В изпълнение на Заповед № РД- ОП-39/08.07.2011г. на Министъра на околната среда и водите е създадена експертна работна група за: анализ на наличните данни за генерираните утайки в България, от изградените и предстоящите за изграждане ПСОВ; вариантите за третиране на генерираните утайки; наличните за страната възможности за тяхното оползотворяване и обезвреждане. В резултат е изготвен подробен доклад с предложения за мерки за устойчиво управление на утайките. Сред предложените мерки са законодателни изменения и допълнения и разработване на Наръчник за използване на утайки от ПСОВ.

Изпълнението на Директивата за оползотворяване на утайките от пречиствателните станции чрез употребата им в земеделието се прилага като основна (административна мярка) в ЗБР за БУ, при издаване на разрешителните за заустване на отпадъчни води с битов характер от пречиствателни станции с разписване на условие/я за третиране, транспортиране и обезвреждане на утайките, отделени от пречиствателните станции за отпадъчни води.

Със Заповед № РД-930/25.10.2010г. на Министъра на ОСВ са определени водите, които са замърсени и застрашени от замърсяване с нитрати от земеделски източници. Правилата за добра земеделска практика са утвърдени със Заповед № РД-09-799 от 11.08.2010г. на Министъра на земеделието и храните. Правилата за добра земеделска практика се прилагат доброволно. Изготвени и утвърдени са Програми от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването от земеделски източници в уязвимите зони. Мерките по програмата са задължителни за всички земеделски стопани на територията на НУЗ.

Компетентни органи по прилагането на Директивата за опазване на водите от замърсяване с нитрати от земеделски източници 91/676/ЕС са Министърът на околната среда и водите, Министърът на земеделието и храните, Министърът на здравеопазването и Директорите на басейновите дирекции или упълномощени от тях лица.

Директива 91/414 от 15 юли 1991(ЕИО) относно пускането на пазара на продукти за растителна защита е транспорнирана в Българското законодателство със Закона за защита на растенията от 05.04.2011г. Този закон урежда: 1. Активните вещества, разрешени в Европейския съюз; 2. Активните вещества, за които Европейската комисия е взела решение да не бъдат включени в разрешения списък по т. 1; 3. Активните вещества, забранени за пускане на пазара и употреба в Европейския съюз. Активните вещества, предназначени за производство на продукти за растителна защита с цел пускане на пазара и употреба в Република България, трябва да са: 1. включени в списъка на активни вещества на Директивата, или 2. нотифицирани в Европейската комисия за включване в списъка на активните вещества, разрешени в Европейския съюз. Компетентен орган по прилагането на ЗЗР е Министърът на земеделието и храните. МОСВ има компетенции за извършване на експертна оценка на екотоксикологичните характеристики на активното вещество и продукта за растителна защита (ПРЗ) и поведението на ПРЗ в околната среда. Представители на МОСВ участват в Съвета по продуктите за растителна защита, който е консултативен орган по въпросите, свързани с ПРЗ.

Освен планираните основни мерки, свързани със замърсяването с нитрати в ПУРБ (2010-2015г.) са предвидени и следните допълнителни мерки:

- Провеждане на проучвателен мониторинг за установяване източници на замърсяване и приемане на необходимите мерки за преустановяване на евентуално възникнали замърсявания. В резултат на развитието на интензивно оранжерийно производство настъпва промяна в химичното състояние на някои от подземните водни тела, в резултат на което през 2010 г. със Заповед на Министъра на околната среда и водите в обхвата на ЗБР за БУ са определен и две нитратоуязвими зони: BG4000000Q001 – Порови води в Кватернер Струмешница и BG4000000N011 – Порови води в Неоген Струмешница. По данни от контролен и собствен мониторинг водите в двете подземни водни тела са замърсени с нитрати – установените нива са над 50 мг/л. При актуализацията на ПУРБ, са локализирани горещите точки на замърсяване и предстои прилагане на конкретни мерки към тях за преустановяване на замърсяването с нитрати.
- В ПУРБ (2010-2015г.) само едно подземно водно тяло BG4G000T2T3031 (Разложки карстов басейн) е обявено в риск да не постигне добро химично състояние, поради установено присъствие на приоритетно вещество трифлуралин. С цел установяване източника на замърсяване в разглеждания период се провежда учестен мониторинг, който има за задача да установи дали присъствието на приоритетното вещество трифлуралин е случайно, или е тенденция. Анализът на текущото състояние на това подземно водно тяло не показва превишения на стандарт СКОС за трифлуралин, т.е. към момента е преустановено замърсяването с това приоритетно вещество. Въпреки това оперативният мониторинг продължава, с оглед определянето на подземно водно тяло BG4G000T2T3031 за питейно.
- Проучвателен мониторинг се провежда и в участъци от водни тела, предвидени за изграждане на ГПСОВ 2000-10000 е.ж. с цел ревизиране на общия списък на тези ГПСОВ и пристъпване към изграждане на онези от тях, за които необходимостта е най-голяма и е продуктувана от не добро/умерено/лошо или много лошо състояние на водните тела.
- Контрол върху прилагането на добри земеделски практики за ограничаване и/или преустановяване на замърсяването на повърхностните и подземни води с торове и препарати за растителна защита.
- Определяне на чувствителни зони или водосбор от чувствителни зони. Със Заповед на Министъра на околната среда и водите в БДЗБР Благоевград са определени 9 чувствителни зони в повърхностните водни обекти, както и целия водосбор на р. Струма е определен като водосбор от чувствителни зони;
- Задължение за допълнително отстраняване на азот и фосфор в чувствителните зони се прилага при издаване на разрешителни за заустване на отпадъчни води в чувствителни зони чрез определяне на по-строги индивидуални емисионни ограничения в тези зони. Анализът на общото изпълнение на мерките към 31.12.2013г. е показан на Фигура №5.

Съд

М

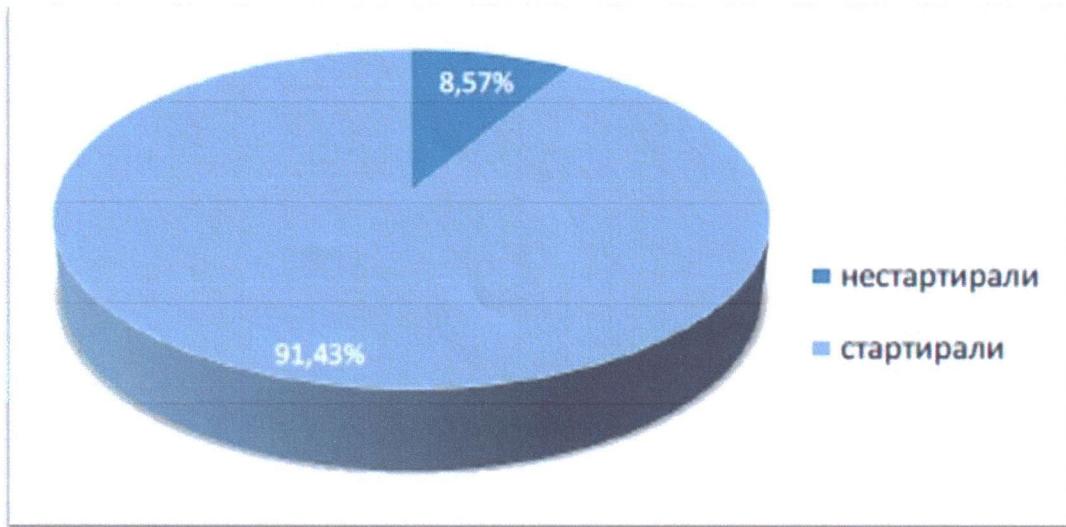
МС

А

JM

~~John~~ John

John



**Източник:** Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Западнобеломорски район за басейново управление-Благоевград

Общо стартирайалите мерки са 32 бр., от тях:

- 11 бр. са основни мерки, от които: 6 бр. инвестиционни (75%) и 5 бр. административни (100%);
- 21 бр. са допълнителни мерки, от които: 7 бр. инвестиционни (100%) и 14 бр. административни (93.3%).

#### ***Дейности за изпълнение на целите и постигане на резултатите***

##### ***ДЕЙНОСТ ПО СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРА***

Изпълнява се във времето на подготовка за сключване на договора, след избор за изпълнител на настоящия участник. След получаване на уведомление за наличие на условия за сключване на договор се активират двата екипа на участника:

1-ви екип - административният екип: подготвя всички необходими документи, съгласно ЗОП и изискванията на Възложителя; Провежда кореспонденция по отношение на формалностите по сключване на договора.

В същото време е активен и експертния, 2-ри екип.

В този етап на работата се извършва предварителна подготовка и организация за започване на работата, както и предварително запознаване с наличната информация за задачата.

##### **РЕЗУЛТАТ - СКЛЮЧЕН ДОГОВОР ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА**

#### ***ДЕЙНОСТ ПО МОБИЛИЗИРАНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ***

Този етап, се състои от процеси за определяне на всички Задачи и ресурси за изпълнение и мобилизация за изпълнение на Договора и които имат най-голямо значение за успешното му изпълнение:

#### ***РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДОГОВОРА***

Изпълнителя мобилизира и обезпечава офиса за работа на експертите осигуряващи изпълнението на договора, като извършва и предварителен преглед и анализ на съществуващата информация, която е предоставена след подписването на договора, за да изпълни в съответното качество, обхват и обем съответните дейности.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване; създава условия на експертния екип за нормална и обезпечена с информация работа); 2-ри екип - експертен екип (всеки от експертния екип предоставя план за своята работа; систематизира информацията от предварителния преглед на наличните данни; предава за одобрение и обобщение систематизираната информация на ръководителя на екипа).

**РЕЗУЛТАТ - СЪСТАВЕН ПЛАН НА УПРАВЛЕНИЕ НА ДОГОВОРА, ОСНОВНА ПРЕДПОСТАВКА ЗА ЕФЕКТИВНОТО МУ ИЗПЪЛНЕНИЕ**

#### **ДЕФИНИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ.**

Тук ще бъдат определени последователност във времето и на логическите зависимости между Задачите и техните под-задачи, както и ще се извърши оценка на времето за тяхното изпълнение и разработване на актуализиран график с дати и срокове на Договора. Одобреният график, ще служи като изходна рамка, спрямо която ще се отчита и измерва изпълнението на Договора. В този етап, в зависимост от датата на възлагане, подробният график от офертата, ще се адаптира към реалната дата на възлагане.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя времевия график, съгласно заявленото оптимизирано време за изработване на задачите; проследява дейността на експертите и времевото съответствие с графика за изпълнение; сигнализира ръководителя на екипа за отклонения във времевия график, които биха довели до компрометиране на цялостното изпълнение на договора); 2-ри екип - експертен екип (всеки от експертите заявява времето от което има необходимост за изпълнението на задачите, включително участие в обществени обсъждания, срещи с граждани и институции; ръководителя на екипа оптимизира заявленото време от експертите, в съответствие с общата времева рамка).

**РЕЗУЛТАТ - ВЗАЙМНА ОБВЪРЗАНОСТ НА ЗАДАЧИТЕ С ВРЕМЕВОТО ИМ ИЗПЪЛНЕНИЕ В РАМКИТЕ НА СРОКА НА ДОГОВОРА**

#### **ПЛАНИРАНЕ НА РЕСУРСИТЕ**

Оптимизиране на ресурсното обезпечаване на изпълнението (експерти, оборудване, материали и др.) В хода на изпълнение на договора, на определени етапи във времето, ще подлежи на ревизия с цел адаптиране, към реалното изпълнение на проекта.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (осигурява материалното обезпечаване на изпълнението на договора; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване); 2-ри екип - експертен екип (всеки от експертите, съгласувано с ръководителя на екипа планира времето за командировки и работа в офис, както и необходимите транспортни средства и материали; ръководителя на екипа, синхронизира командировките и нуждата от материали и командировки с цел оптимизиране на разходите и оптимизиране на времето за теренна работа).

**РЕЗУЛТАТ - ОТИМИЗИРАНЕ НА ВРЕМЕТО И РАЗХОДИТЕ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА**

#### **ПЛАНИРАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА**

Ще се извърши конкретен анализ на идентифицираните от участника рискове. В хода на изпълнение на договора, задачата динамично ще подлежи на ревизия с цел адаптиране, към

реалното изпълнение и елиминиране или намаляване на рисковите фактори. За нуждите на настоящата задача за идентифицирани и разгледани подробно в система за управление на риска няколко рискови събития.

### **ПЛАНИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО**

Ще се конкретизират изискванията и стандартите за качество, с които трябва да се осигури съответствие и на процедурите, и отговорностите за осигуряване на качеството. В хода на изпълнение на договора динамично, ще подлежи на ревизия с цел адаптиране, към реалното изпълнение и елиминиране или намаляване на рисковите фактори.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (запознава с идентифицираните рискове всички участници в изпълнението на договора; има пряка отговорност за проследяване и превенция на всички идентифицирани рискове с административен характер); 2-ри екип - експертен екип (разпределя отговорностите по отношение идентифициране и превенция на рисковете от специфичен характер; обобщава индикациите за настъпване на риск и съвместно с екип 1, организира прилагането на превантивни и/или последващи мерки; свежда до знанието на експертите необходимостта от прилагането на превантивни и/или последващи мерки).

### **РЕЗУЛТАТ - ПОСТИГАНЕ НА КАЧЕСТВЕНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА**

### **ПЛАНИРАНЕ НА КОМУНИКАЦИИТЕ.**

Ще се определят процедурите за комуникация между участниците в проекта, кой от каква информация има нужда, кога и как да му бъде предоставена, както и формата и начина за нейното предоставяне. План за набиране на информация, план за набиране на допълнително необходимата информация. В хода на изпълнение на договора динамично, ще подлежи на ревизия с цел набавяне на необходимата информация.

Във връзка с изпълнението на дейността ще се изпълнява комуникационния план, изготовен за нуждите на настоящата поръчка, както и правила и форми за документооборота, както следва:

#### **КОМУНИКАЦИЯ С ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ**

- Официална кореспонденция по пощата или куриер, в изходящ и входящ номер;
- Кореспонденция по факс;
- Кореспонденция по електронна поща;
- Устни разпореждания от Възложителя.

#### **КОМУНИКАЦИЯ С КОМПЕТЕНТНИ ВЕДОМСТВА И АДМИНИСТРАЦИИ**

Комуникацията с компетентните ведомства и администрации ще се извършва чрез Възложителя и с неговото изрично знание и съгласие чрез:

- Официална кореспонденция по пощата или куриер, в изходящ и входящ номер до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по факс до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по електронна поща до Възложителя и до компетентния орган.

#### **КОМУНИКАЦИЯ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА И НЕПРАВИТЕЛСТВЕННИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ**

Комуникацията с обществеността и неправителствените организации ще се извършва чрез Възложителя и с неговото изрично знание и съгласие чрез:

- Официална кореспонденция по пощата или куриер, в изходящ и входящ номер до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по факс до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по електронна поща до Възложителя и до компетентния орган.

## КОМУНИКАЦИЯ СЪС СРЕДСТВАТА ЗА МАСОВА ИНФОРМАЦИЯ

Комуникацията със средствата за масова информация ще се извършва чрез Възложителя и с неговото изрично знание и съгласие чрез:

- Официална кореспонденция по пощата или куриер, в изходящ и входящ номер до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по факс до Възложителя и до компетентния орган;
- Кореспонденция по електронна поща до Възложителя и до компетентния орган.

## ДОКУМЕНТООБОРОТ И ОТЧЕТНОСТ

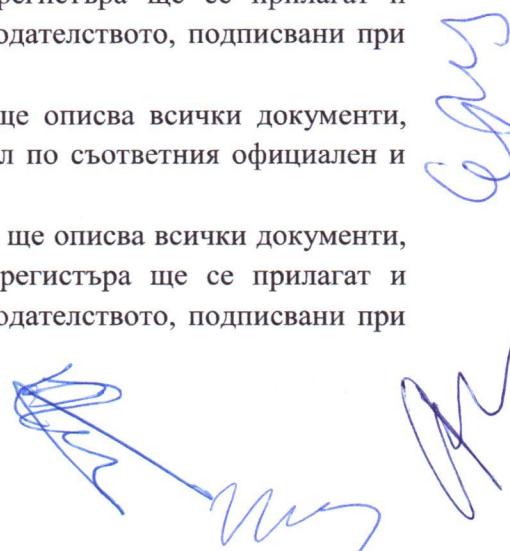
Както при всички подобни договори, контролът и трансферът на информация и данни между членовете на екипа на изпълнителя са ключови за гладкото протичане на дейностите. Всички Задачи, свързани с документооборота, събирането и архивирането на документацията, ще бъдат извършвани в офисите на изпълнителя, като архивирането и съхранението ще бъде в съответствие с насоките на ОПОС и изискванията на Възложителя.

Осъществяване на Задачи по документооборот, събирането и архивирането на документите, изгответи във връзка с изпълнение на Задачите по договора. Архивирането на документите ще подобри организацията на работа с тях, оперативното им осигуряване и използване, а също и запазването им в нормативно определените срокове.

Създаването и поддържането на система за документооборот предоставя възможност за получаване на документална информация и управление на процесите свързани с: Управлението на договора; Функционирането на системите за управление и контрол; Подготовката и управлението на етапите по реализирането на договора.

Обменът и съхранението на електронна информация ще бъдат улеснени от създадена база данни за договора. Ще бъдат създадени пет вида регистри, отчитащи движението на документите:

1. Регистър за входящи документи от Възложителя – той ще описва всички документи, предоставени от Възложителя, които Изпълнителят е получил по съответния официален и надлежен начин.
2. Регистър на изходящите документи към Възложителя – той ще описва всички документи, предадени на Възложителя в рамките на договора. Към регистъра ще се прилагат и протоколите, докладите и др. изисквани от договора и законодателството, подписвани при предаването на работата.
3. Регистър за входящи документи от Трети страни – той ще описва всички документи, предоставени от Трети страни, които Изпълнителят е получил по съответния официален и надлежен начин.
4. Регистър на изходящите документи към Трети страни – той ще описва всички документи, предадени на Трети страни в рамките на договора. Към регистъра ще се прилагат и протоколите, докладите и др. изисквани от договора и законодателството, подписвани при предаването на работата



5. Регистър за раздадените документи – той ще представлява списък на документите, предоставени на съответните експерти за изпълнение.

Екип от експерти, избран от Ръководителя на проекта ще бъде отговорен за контрола на документите, ще поддържа регистрите и ще следи за навременното им актуализиране. Допълнително ще се отчитат предадените от експертите доклади. Ще бъдат водени протоколи на всички външни срещи и ще бъдат разпространявани до експертите от екипа, които имат отношение по въпросите, обсъждани на проведените срещи.

Към Програмата за качество и управление на договора ще бъдат изгответи следните бланки:

1. Форма за искане на промяна.
2. Форма за официална кореспонденция (факс съобщение).
3. Регистър на предадени документи (доклади, отчети, справки, анализи и др. като в това число и документи, които отразяват съответно извършеното действие, контрол, мониторинг и др.) от експертите.
4. Регистър на входяща документация от Възложителя.
5. Регистър на изходяща документация към Възложителя.
6. Регистър на входяща документация от Трети страни.
7. Регистър на изходяща документация към Трети страни.
8. Регистър на предадените документи на експертите.
9. Регистър за отразяване на възникнали проблеми по време на управлението, контрола, отчитането, мониторинга и др. действие.
10. Регистър за отчитане на статуса на изпълнението - изгответи документи, действия, отчети, контрол, мониторинг, управление и др. описано в настоящото предложение.
11. Реквизити на разходно-оправдателните документи за фактуриране на извършената работа по договора от страна на Изпълнителя.
12. Протокол от проведена встъпителна среща на страните по договора.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (извърши административното обслужване по отношение на начина на комуникация, отчетност на документите и документооборота, съгласно разписаните правила; поддържа в непрекъснато съответствие комуникация, отчетността и др.); 2-ри екип - експертен екип (спазва разписаните правила за комуникация, отчетност и документооборот; своевременно предава докладите за извършена работа на ръководителя на екипа; ръководителя на екипа обобщава докладите на експертите и обобщен доклад предава на административния екип).

РЕЗУЛТАТ - ЕФЕКТИВНА КОМУНИКАЦИЯ И ИНФОРМИРАНОСТ МЕЖДУ ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ, УЧАСТНИЧКИ В ПРОЦЕСА ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА

#### **ОСНОВНА ДЕЙНОСТ - ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА**

Изпълнението на договора ще се извърши съгласно изискванията на Възложителя, посочени в техническите спецификации, техническото предложение на изпълнителя, нормативните изисквания и изискванията и препоръките на компетентните органи. В изпълнението на този етап от договора ще вземат участие и двата дефинирани екипа, съгласно компетенциите отговорностите си.

**ИНТЕГРИРАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА И ИЗГОТВЯНЕ НА ЗАДАНИЯ ЗА ОБХВАТА НА ЕО И СХЕМИ ЗА КОНСУЛТАЦИИ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ ПО ОБХВАТА НА ЕО ЗА ЧЕТИРИТЕ ПУРВ ПООТДЕЛНО, ПРИ СЪОБРАЗЯВАНЕ С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАДИТЕ ЗА ЕО.**

При изпълнението на тази дейност ще се синхронизира работата на екипа, който изготвя екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни с екипът, който изготвя плановете. Съгласно заданието за изготвянето на плановете са определени етапите, в които ще премине изготвянето на всеки един от тях. Експертите по ЕО ще участват активно в процеса за да могат да получат актуални данни и информация, както и да консултират експертите по подготовкa на плановете за рискови предвиждания, които няма да бъдат приети от компетентните органи, издаващи становище по ЕО.

В следващата таблица е систематизирано интегрирането на двете дейности:

	Действия, изпълнявани от екипа за изработване на плановете	Действия, изпълнявани от екипа за ЕО	Резултат от интегрирането на екипите
Етап 1	Набиране, систематизиране, дигитализиране на основните бази данни; Анализ на състоянието на териториите и диагноза (оценка); Допълване на Опорния план, разработен със Заданието, Баланс на територията по начин на трайно ползване на имотите, по видове собственост;	Набиране и систематизиране на данни за компонентите на околната среда, защитени територии и зони и др. Анализ на състоянието на околната среда във вариант без планове, Идентифициране на проблеми съществуващи до настоящия момент	Съвместяване на събранныте данни за получаване на попълна картина, която ще спомогне за по-реално определяне на предвижданията на плановете. Сработване на двата екипа по отношение на съвместната им работа и взаимовръзка на предложенията
Етап 2	Разглеждане на алтернативи - прогноза и вариантни решения, текстова част основни проблеми;	Предварителна оценка на алтернативите (вариантните решения), Синтезиране на проблемните зони и решения	Подготовка на частта от ЕО по отношение на разгледани алтернативи, изготвяне на задание за обхвата и съдържанието на Екологичната оценка и Доклада за оценка за съвместимостта със защитените зони и територии
Етап 3	Предварителен проект - пълно развити проектни материали - текстова част, основен план и придружаващи схеми по подсистеми, по изискванията на изискването на чл. 155, ал. 1, т. 2 от Закона за водите и чл. 13 на Рамковата директива за водите; съгласувателни процедури на ПП на плановете; Обществени обсъждания;	Изготвяне на екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни съгласно наличните данни, в обхват и съдържание, съгласно одобреното задание.	Изготвени доклади по ЕО и ОС, проведено обществено обсъждане, докладване пред компетентните органи.

<b>Етап 4</b>	Окончателен проект с отразени всички забележки, препоръки, становища и обобщените резултати от обществените обсъждания.	Подпомагане на екипа по изготвяне на плановете, за отразявани на разписаните мерки от становището по ЕО в предвижданията.	Постигане изработването на плановете, с отразени всички мерки и забележки от становището по ЕО.
<b>Етап 5</b>	Приемане на документацията на компетентните органи и предоставяне за одобряване на плана Министерски съвет.	Подпомагане на екипа по изготвяне на плановете при представяне и защита на плана пред всички органи по приемането му	Приети и одобрени планове на четирите речни басейни.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване); 2-ри екип - експертен екип (разпределят се задълженията между членовете на екипа; всеки от членовете на екипа се запознава с реда за синхронизиране на работата с екипа по изработване на плановете).

**РЕЗУЛТАТ - СИНХРОНИЗИРАНЕ НА РАБОТАТА НА ЕКИПИТЕ ПО ЕО И ПЛАНОВЕТЕ, ЗА ПОСТИГАНЕ НА КРАЕН ЕФЕКТИВЕН РЕЗУЛАТ.**

#### *ОПРЕДЕЛЕЯНЕ НА ОБХВАТА НА ЕКОЛОГИЧНИТЕ ОЦЕНКИ*

Информационно обезпечаване

Запознаване с предоставените от Възложителя изходни данни за изготвяне на поръчката. Набавяне на допълнителна информация по реда на Закона за достъп до информация от екипа със съдействието на Възложителя. Набавяне на изходни данни от други обществено достъпни данни.

Определяне на обхвата на Екологичната оценка, съгласно ЗООС и Наредбата за условията и реда за извършване на екологична оценка на планове и програми и Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

Информацията, която трябва да бъде предоставена с екологичния доклад (ЕД), е дефинирана в Приложение I на Директивата за ЕО, като степента на детайлност се определя на етапа на определяне на обхвата.

Информацията, която следва да бъде предоставена на КО, трябва да съдържа данни за: основните цели и приоритети и очакваните резултати от изпълнението на плановете; програмата за прилагането на плановете; връзката на конкретния плановете с други, вече одобрени, плановете и т.н.

По този начин ще бъдат идентифицирани съотносими екологични аспекти и ще може да бъде избран правилният подход към решаването на потенциалните критични проблеми.

Етапи на процеса на определяне на обхвата на ЕО:

- идентифициране на органите, които, поради техните отговорности в областта на опазването на околната среда, може да бъдат включени в процеса на ЕО;

- консултации с горепосочените органи за да се реши как от тяхна гледна точка и във връзка с институционалните им отговорности могат да бъдат изпълнени определени изисквания.

Ако националното законодателство на държавата-членка предвижда консултации с обществеността на етапа на определяне на обхвата на ЕО, те следва да бъдат проведени по отношение на съдържанието и степента на детайлност оценката.

- избор на подходящ метод или техника за определяне на обхвата в зависимост от вида плановете;
- определяне на важните аспекти, които следва да бъдат разгледани в ЕД, като вземат предвид резултатите от консултациите с държавните органи;

Това ще бъде направено, като се вземат предвид критериите по Приложение С от Директивата за СЕО, както и някои допълнителни аспекти като:

- текущо състояние на околната среда;
- натиск върху природните ресурси;
- ключово законодателство в областта на околната среда;
- изисквания или ограничения, свързани с други одобрени плановете.

На етапа на определяне на обхвата на ЕО трябва да бъдат взети предвид и одобрените плановете като:

- плановете, свързани със същата географска територия;
- плановете, свързани с подобни сектори на развитие, напр. регионално развитие и оперативни планове за развитие, планове за управление на речни басейни;
- плановете в същия сектор, но разработени за по-големи територии от тези за конкретния плановете;
- изготвяне на доклад за определянето на обхвата или друг подобен документ, който трябва да определи важните аспекти, които трябва да бъдат разгледани в ЕД;

Някои важни аспекти, които трябва да бъдат разгледани в ЕД:

- идентифициране на ключовите екологични ограничения и възможности, които следва да бъдат изследвани в хода на ЕО;
- идентифициране на териториалния обхват на вероятните значителни въздействия;
- извършване на подходяща оценка по смисъла на чл. 6(3) и (4) от Директивата за местообитанията едновременно със ЕО, което ще улесни правилния избор на алтернативите за изпълнението на плановете, като се вземат предвид препоръките и мерките за предотвратяване/смекчаване. В този случай идентифицираните при подходящата оценка компенсаторни мерки ще бъдат отчетени при дефинирането на целите на плановете;
- дефинирането на екологичните цели, които следва да бъдат оценени при следващите етапи на ЕО, напр.: опазване качеството на повърхностните и подземните водни обекти, когато те се използват за водоснабдяване, ограничаване до минимум на рисковете от наводнения, като в същото време се гарантира качеството на околната среда, използвана за живееене или отдих, чрез намаляване на замърсяването на въздуха и на шума и т.н.;
- наименования на органите, които трябва задължително да бъдат консултирани в хода на ЕО;

СИМ

МВ

РМ

МВ

- препоръки, свързани с оценката на значителните въздействия върху околната среда на избраната стратегическа опция;
- идентифициране на изискванията към мерките за предотвратяване/ смекчаване и за мониторинг на изпълнението на плановете.

На етапа на определянето на обхвата на ЕО се препоръчва да се постигне съгласие относно рамката на основните стъпки и графика на процеса на планиране, като се взема предвид необходимостта от включване на резултатите от извършената ЕО на плановете. ЕО трябва да вземе предвид становищата/коментарите на държавните органи и обществеността, получени в хода на консултациите по проект на плановете.

Съгласно българското национално законодателство, определянето на обхвата на ЕО може да бъде извършено по инициатива на:

- КО, когато взема решението относно необходимостта от ЕО (това е правна възможност на КО съобразно чл. 14, ал. 4 от Наредбата за ЕО);
- Възложителя на плановете (задължително съгласно чл. 19а от Наредбата за ЕО).

Във втория случай възложителят на плановете или експертите, извършващи ЕО, изготвят техническо задание за определяне на обхвата на оценката, което следва да бъде консултирано с: КО по ЕО; съответните специализирани КО, а именно МЗ и съответната РЗИ относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и рисковете за човешкото здраве; други специализирани органи и заинтересуваната общественост.

След одобряването на обхвата на ЕО от КО той става задължителен за възложителя на плановете.

В Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за планове, програми, проекти е разписан реда за извършване на Оценката за съвместимост на планове и програми.

Съгласно Наредбата е необходимо да се подаде Уведомление по чл.10 ал.1 от горната Наредба, а именно: Приложение № 1 към чл. 10, ал. 1

Съдържание на Уведомлението по чл.10, ал.1 от Наредба за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за планове, програми, проекти.

Част А - за планове, програми и проекти

1. Информация за възложителя (орган или оправомощено по закон трето лице): име, пълен пощенски адрес, лице за връзка - телефон, факс и адрес на електронна поща.
2. Обща информация за предложените план, програма и проект:
  - а) основание за изготвяне на плана, програмата и проекта - нормативен или административен акт;
  - б) период на действие и етапи на изпълнение на плана, програмата и проекта;
  - в) териториален обхват (национален, регионален, областен, общински, за по-малки територии) с посочване на съответните области и общини;
  - г)(отм. ДВ; бр. 81 от 2010 г.).
  - д) основни цели и предмет на плана, програмата и проекта;
  - е) срокове и етапи на изготвянето на плана или програмата;

ж) природни ресурси, предвидени за използване по време на строителството и експлоатацията, предвидено водовземане за питейни, промишлени и други нужди - чрез обществено водоснабдяване (ВиК или друга мрежа) и/или от повърхностни води, и/или подземни води, необходими количества, съществуващи съоръжения или необходимост от изграждане на нови.

3. Орган, отговорен за одобряването, и орган по прилагането на плана, програмата и проекта.

4. Друга информация по преценка на възложителя.

#### Приложение № 2 към чл. 10, ал. 2

Приложения към уведомлението по чл. 10, ал. 1:

Част А - за планове, програми и проекти

1. Характеристика на плана, програмата и проекта относно:

а) инвестиционните предложения по приложение № 1 към чл. 92, т. 1 и приложение № 2 към чл. 93, ал. 1, т. 1 и 2 ЗООС и/или други инвестиционни предложения с предполагаемо значително въздействие върху околната среда, спрямо които предлаганият план/програма определя критерии, нормативи и други ръководни условия от значение за бъдещото им разрешаване или одобряване по отношение на местоположение, характер, мащабност и експлоатационни условия;

б) мястото на предлагания план/програма в цялостния процес или йерархия на планиране, степен на подробност на предвижданията.

2. Задание за изготвяне на плана, програмата и проекта.

3. План-извлечения за ползване на гори.

4. Карта или друг актуален графичен материал на засегнатата територия, таблици, схеми, снимки и др. - по преценка на възложителя, приложения.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване); 2-ри екип - експертен екип (следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на плановете на речните басейни).

РЕЗУЛТАТ - СЪГЛАСУВАНО И ОДОБРЕНО ЗАДАНИЕ ЗА ЕО И ПРОВЕДЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ОБХВАТА НА ЗАДАНИЕТО С ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ

#### ИЗВЪРШВАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ В ПРОЦЕСА НА ИЗГОТВЯНЕ НА ЕО И ОС

В хода на процедурата по ЕО се изискват различни консултации, в които като заинтересовани страни участват както обществеността така и държавни органи.

Процесът на консултации включва:

- Идентифициране на заинтересуваните страни с оглед на изпълнението на плановете;
- Уведомяване на заинтересуваните страни относно текущата процедура по ЕО за плановете;

- Осигуряване на информацията, свързана с плановете: проекта на плановете, който трябва да бъде наличен чрез отпечатани материали, съобщения по радиото, телевизията, интернет и т.н.
- Осигуряване на възможност за изразяване на становище чрез коментари на информацията, свързана с плановете чрез организирането на дискусионни групи в интернет, на обществени обсъждания, срещи и други.

Консултациите трябва да осигурят рамка за получаване на обратна връзка относно обхвата и съдържанието на проекта на плановете и относно интегрирането на екологичните съображения в него. Освен това, консултациите обикновено намаляват възможните конфликти чрез идентифицирането на критичните аспекти на ранен етап от подготовката на плановете.

#### *Участие на обществеността*

Участието на обществеността в процедурата по ЕО е едно от основните задължения по смисъла на законодателство на ЕС, като заедно със съответните разпоредби на Директивата за ОВОС, осигурява изпълнението на задълженията на Съюза, произтичащи от Орхуската конвенция. Като държава-членка на ЕС и Страна по Конвенцията, това задължение е приложимо и за България.

Определението за екологична оценка по чл. 2(б) от Директивата за ЕО урежда участието на обществеността като неразделна част от процедурата по ЕО. То се изисква на различни етапи от процедурата (от етапа на преценката на необходимостта до одобряването на плановете). При всички случаи това изискване следва да се изпълни, когато вече е налице проект на плановете, но преди той да бъде одобрен.

Целта на информирането и консултациите с обществеността, която е вероятно да бъде засегната или която има интерес от вземането на решението, с определените държавни органи е да подпомогне КО преди одобряването на плановете.

Директивата за ЕО не урежда специфични процедури за информиране и консултиране на обществеността и останалите заинтересовани страни, като оставя на държавите-членки да намерят най-подходящите за тях средства. Съгласно българското национално законодателство, консултациите включват изпращане на съобщения до централните и териториални органи на изпълнителната власт и до общинските съвети, изготвянето и разпространяването на листовки и брошури с кратка информация относно плановете, организирането на експертни и обществени групи за определяне на обхвата на оценката, изпращането на становища, предложения, мнения и препоръки до екипа по разработване на ДЕО и до възложителя по пощата и по електронен път, организиране на обществени обсъждания (чл. 20, ал. 3 от Наредбата за ЕО).

Обществеността и държавните органи следва да имат достатъчно време за да формират и изразят своето становище по ЕД за плановете. Директивата за ЕО не определя какво означава „в рамките на подходящи срокове“. СЕС в Решение по Дело C-474/10 само потвърждава, че такива периоди могат бъде уреждани със закон или за всеки отделен случай и направи връзката между необходимото време и задължението на държавите-членки за осигурят ефективни възможности на обществеността и държавните органи да изразят навреме своите становища.

Съгласно дефиницията по Директивата за ЕО, „общественост“ означава едно или повече физически или юридически лица и, в съответствие с националното законодателство или

практика, техни асоциации, организации или групи. Тази дефиниция е транспорнирана в т. 24 от ДР на ЗООС. Тук се включва обществеността, която може да бъде засегната, заинтересуваната общественост или тази, която е вероятно да бъде засегната от предлагания плановете, съответните НПО, професионалните асоциации и други заинтересувани организации.

Общата рамка на обществените обсъждания в хода на ЕО е определена в чл. 87 от ЗООС, а детайлите – в Наредбата за ЕО.

#### Глава четвърта от наредбата за ЕО

##### ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ И ОТРАЗЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЯХ

Чл. 19. (1) (Доп. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.) Възложителят организира консултации с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица, които има вероятност да бъдат засегнати от плана или програмата през различните фази на подготовка на плана или програмата, съответно на ЕО.

(2) Органите по чл. 4 осигуряват консултациите по ал. 1, когато са едновременно и възложител на плана/програмата.

(3) (Изм. - ДВ, бр. 3 от 2006 г., бр. 38 от 2012 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 30.11.2012 г.) Консултациите по ал.

1 и 4 се провеждат по схема, разработена от възложителя, която включва и информация за начина на съвместяване процеса на планиране и основните етапи на ЕО съгласно чл. 3, ал. 1, в т. ч. за взаимодействие на екипите по разработване на проекта за плана/програмата на доклада по оценка на степента на въздействие, когато такъв е изискан от компетентния орган, и на доклада за ЕО/екологичната част. Схемата се консултира с компетентния орган по чл. 4. В схемата се включват и предвидените начини за провеждане на консултации по чл. 20, ал. 2, 3 и 5 и общественото обсъждане по чл. 21.

(4) Консултациите с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица се извършват и по реда, предвиден за съгласуване на проекта на нормативния или индивидуалния административен акт, с който планът или програмата се одобрява.

Чл. 19а. (Нов - ДВ, бр. 3 от 2006 г., изм., бр. 3 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г.) Възложителят и/или експертите, на които е възложено да изготвят доклада за ЕО/екологичната част към плана или програмата, подготвят задание за определяне обхвата на оценката, по което провеждат консултации със:

1. компетентните органи по чл. 4;
2. съответните специализирани компетентни органи по чл. 13, ал. 1 относно съдържанието и обхвата на оценката на здравно-хигиенните аспекти на околната среда и риска за човешкото здраве;
3. (доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г., бр. 94 от 2012 г., в сила от 30.11.2012 г.) други специализирани ведомства и заинтересованата общественост съгласно схемата по чл. 19, ал. 3.

Чл. 20. (1) (Доп. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.) Консултациите по изготвения доклад за ЕО/екологичната част към плана или програмата включват:

1. публикуване на съобщение за провеждане на консултации, което съдържа:
  - а) информацията по чл. 8, ал. 1, както и информация за одобряващите и прилагашите плана/програмата органи
  - б) (доп. - ДВ, бр. 3 от 2011 г.) място с публичен достъп и време за запознаване с проекта за плана/ програмата,

доклада за ЕО с всички приложения и материалите към него;

в) (изм. - ДВ, бр. 29 от 2010 г., доп., бр. 3 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г.) срок за изразяване на становище, който не може да бъде по-кратък от 30 дни след публикуването на съобщението и осигуряване на достъпа по т. 1, буква "б";

г) начин на изразяване на становище, който не може да бъде само чрез интернет или други електронни средства;

2. осигуряване на:

а) достъп и достатъчна техническа възможност за запознаване с материалите по доклада за ЕО, с проекта на плана/програмата и с нагледните материали по всяка от оценяваните алтернативи;

б) (изм. - ДВ, бр. 29 от 2010 г.) експерт или лице с необходимата квалификация от планиращия екип, отговорно да предоставя допълнителни устни разяснения на място;

в) приемането на изразените в срок становища.

(2) (Доп. - ДВ, бр. 3 от 2006 г.) Консултациите с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица могат да се извършват и по един или няколко от следните начини:

1. изпращане на съобщения до централните и териториалните органи на изпълнителната власт и до общинските съвети;

2. изготвяне и разпространение на диплана или брошура с кратка информация за плана/програмата;

3. организиране на експертни или обществени групи по обхвата на оценката;

4. изпращане по пощата или чрез интернет на мнения, предложения, становища и препоръки до колектива по доклада за ЕО и до възложителя;

5. обществени обсъждания.

(3) (Нова - ДВ, бр. 3 от 2006 г., доп., бр. 3 от 2011 г.) Възложителят провежда консултации по доклада за ЕО

или по екологичната част на плана или програмата и с компетентните органи по чл. 4, както и със специализираните компетентни органи по чл. 13, ал. 1, като им предоставя документацията за становище в срока по ал. 1, т. 1, буква "в".

(4) (Предишна ал. 3 - ДВ, бр. 3 от 2006 г., доп., бр. 94 от 2012 г., в сила от 30.11.2012 г.) Съобщението по ал. 1, т. 1 се разпространява чрез страницата на възложителя в интернет и/или по друг общодостъпен начин. Съобщението се предоставя на компетентния орган по чл. 4 за сведение и публикуване на интернет страницата му.

(5) (Нова - ДВ, бр. 3 от 2011 г.) Преди започване на консултациите по ал. 1 и 3 в случаите, когато компетентният орган по чл. 4 е изискал изготвянето и на доклад за оценка на степента на въздействие по реда на чл. 31 от Закона за биологичното разнообразие, възложителят представя на компетентния орган приложението по чл. 34, ал. 1 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони за оценка на качеството му съгласно чл. 24, ал. 3 - 7.

(6) (Нова - ДВ, бр. 3 от 2011 г.) Консултациите по доклада за ЕО по ал. 1 - 3 започват само след произнасяне на компетентния орган с положителна оценка по доклада за оценка на степента на въздействие по ал. 5, за което уведомява писмено възложителя. В 5-дневен срок след писменото уведомяване компетентният орган осигурява обществен достъп до доклада за оценка на степента на въздействие за срок 30 дни чрез публикуване на своята интернет страница независимо от задълженията на възложителя по ал. 1 и 2.

(7) (Нова - ДВ, бр. 3 от 2011 г.) При три поредни отрицателни оценки на качеството на доклада за оценка на степента на въздействие компетентният орган по чл. 4 прекратява процедурата по екологична оценка, за което уведомява възложителя.

(8) (Нова - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) След предоставяне от възложителя на документацията по ал. 3 компетентният орган по чл. 4 или оправомощено от него длъжностно лице съгласува писмено с органа по прилагането на плана или програмата мерки за наблюдение и контрол при прилагането на плана или програмата по отношение на околна среда и човешко здраве, като определя срок за отговор до 14 дни. Когато в поставения срок не се получи становище, се счита, че мерките са съгласувани.

Чл. 21. (1) Обществено обсъждане на доклада за ЕО е задължително в случаите, когато:

1. се изисква за проекта на плана или програмата съгласно специален закон;
2. са постъпили повече от две мотивирани негативни становища или предложения за алтернативи, отразени в доклада за ЕО или при провеждане на консултациите.

(2) (Изм. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Общественото обсъждане по ал. 1 се съобразява с изискванията на специалния закон, ако има такива, както и със следните минимални изисквания за организирането и провеждането му:

1. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2010 г., изм., бр. 3 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г.) възложителят уведомява писмено органа по чл. 4, както и органите, участвали в консултациите, за наличието на обстоятелствата по ал. 1, като определя мястото, датата и часа за провеждане на срещата за общественото обсъждане, както и за мястото за публичния достъп и срока за запознаване с проекта за плана/програмата, доклада за ЕО с всички приложения и материалите към него, които се съобразяват с консултациите по чл. 20, ал. 1;
2. възложителят уведомява писмено лицата, представили становище по ал. 1, т. 2, и по своя преценка може да уведоми писмено и други лица, органи и организации за срещата за обществено обсъждане;
3. (изм. - ДВ, бр. 29 от 2010 г., бр. 3 от 2011 г., бр. 38 от 2012 г., изм. и доп., бр. 94 от 2012 г. , в сила от

30.11.2012 г.) срещата за общественото обсъждане се провежда след приключване на консултациите по чл. 20,

ал. 1 и се ръководи от възложителя или от упълномощено от него длъжностно лице;

4. (доп. - ДВ, бр. 29 от 2010 г.) възложителят осигурява присъствието на срещата на представител на проектантския колектив, на ръководителя и на независимите експерти, като те запознават накратко присъстващите с плана или програмата и съответно с резултатите от извършената ЕО;

5. за общественото обсъждане се води протокол от лице, определено от възложителя; протоколът се подписва от представителя на възложителя и от протоколиста и към него се прилагат писмените становища, предоставени предварително или по време на обсъждането;

6. лицето по т. 5 предоставя материалите с резултатите от общественото обсъждане на възложителя в срок 3дни от датата на срещата.

Чл. 22. (Доп. - ДВ, бр. 38 от 2012 г.) Когато в резултат на консултациите е необходимо да бъдат разгледани и оценени други алтернативи, мнения или предложения към плана или програмата, възложителят възлага допълване на доклада за ЕО или преценява необходимостта от продължаване на консултациите, включително организиране на ново обществено обсъждане по реда на чл. 21, ал. 2. Мотивите за възлагането на допълването или преценяването за продължаване на консултациите се включват в документацията по чл. 23, ал. 1, т. 2.

*Органите, които, по силата на своите специфични екологични отговорности, е вероятно да бъдат засегнати от екологичните последици на изпълнението на плановете и програмите.*

Съгласно чл. 6(3) от Директивата за ЕО, държавите-членки са задължени да определят държавни органи, които, по силата на своите специфични екологични отговорности, е вероятно да бъдат засегнати от екологичните последици на изпълнението на плановете.

Държавни органи, които е вероятно да бъдат засегнати от екологичните последици на изпълнението на плановете: орган, изготвящ плановете; органи, които са консултирани поради специфични екологични отговорности, напр. органи, компетентни в областта на опазването на околната среда, селското стопанство, планирането (във връзка със земеползването), на архитектурата и археологическото наследство, на управлението на водите, на здравеопазването и т.н.

Освен това, съгласно чл. 7 от Директивата за ЕО, органите на другите държави-членки също следва да бъдат консултирани в случай на трансгранични въздействия върху околната среда от изпълнението на плановете. В този случай определянето на органите, които следва да бъдат консултирани се извършва на основание чл. 9 от Протокола за ЕО.

*Етапи от процедурата по ЕО, когато държавните органи и обществеността следва да бъдат консултирани и/или информирани.*

Държавните органи и обществеността следва да бъдат консултирани на няколко етапа от процедурата по ЕО:

Етапи от процедурата по ЕО, когато държавните органи и обществеността следва да бъдат консултирани:

- етап на преценката на необходимостта от ЕО\* - определяне на това дали за плановете е необходимо извършването на ЕО: консултации с държавните органи – чл. 3(6) от Директивата;
- етап на определяне на обхвата на ЕО – определяне на обхвата и степента на детайлност на информацията, която трябва да бъде включена в ЕД: консултации с държавните органи – чл. 5(4) от Директивата;
- изготвяне на плановете и на ЕД: консултации с държавните органи и обществеността – чл. 6(1) и(2) от Директивата; консултации с държавните органи и обществеността на други държави-членки в случай на трансгранично въздействие на плановете – чл. 7(1) и (2) от Директивата.

\*Следва да се обърне внимание на факта, че консултациите с държавните органи на етапа на преценката на необходимостта от ЕО са задължителни, за разлика от Директивата за ОВОС, която не предвижда такова задължение.

Съгласно българското национално законодателство, консултациите с държавните органи се изискват на всеки от горепосочените етапи от процедурата по ЕО. Що се отнася до консултациите с обществеността, те не се изискват на етапа на преценката на необходимостта от ЕО, но се изискват при определянето на обхвата и при изготвянето на плановете. Наредбата за ЕО урежда подробно процедурата за извършване на консултациите на всеки етап от процедурата. Съгласно чл. 19, ал. 3, консултациите се провеждат по схема, разработена от възложителя, която включва и информация за начина на съвместяване на процеса на планиране и основните етапи на ЕО. Схемата се консултира с КО по чл. 4 и включва предвидените начини за провеждане на консултации и общественото обсъждане.

Съгласно чл. 20, ал. 2 от Наредбата за ЕО, консултациите с обществеността, заинтересуваните органи и трети лица могат да се извършват и по един или няколко от следните начини:

- изпращане на съобщения до централните и териториалните органи на изпълнителната власт и до общинските съвети;
- изготвяне и разпространение на диплини или брошури с кратка информация за плана/ програмата;
- организиране на експертни или обществени групи по обхвата на оценката;
- изпращане по пощата или чрез интернет на мнения, предложения, становища и препоръки до колектива по доклада за ЕО и до възложителя;
- обществени обсъждания.

Следва да се обърне внимание на изискването, че консултациите по ДЕО могат да започнат само след произнасяне на КО с положителна оценка по неговото качество (чл. 20, ал. 6 от Наредбата за ЕО). Обществени обсъждания се организират задължително в следните случаи:

- се изиска за проекта на плана или програмата съгласно специален закон;
- са постъпили повече от две мотивирани негативни становища или предложения за алтернативи, отразени в доклада за ЕО или при провеждане на консултациите.

Значимите коментари, получени в хода на ЕО на плановете, могат да променят нормалния ход на процедурата, напр. до повторно определяне на обхвата на оценката поради неразглеждането на определени аспекти на околната среда при разработването на ЕД.

Освен това, държавните органи и обществеността следва да бъдат информирани на няколко етапа от процедурата по ЕО, а в случай на неяснота относно данните или на непълни данни/информация, те могат да поискат и пояснения.

Етапи от процедурата по ЕО, когато държавните органи и обществеността следва да бъдат информирани:

- на етапа на преценката на необходимостта от ЕО: информация относно решението по преценката – чл. 3 (2) и (7) от Директивата;
- изготвяне на плановете и на ЕД: проекта на плановете – чл. 6(1) от Директивата;
- одобряване на плановете: информация относно одобрения плановете, изявление за това как коментарите са взети предвид, мотивите за решението (включително и тези за избора на алтернативата) и на мерките за мониторинг – чл. 9 от Директивата.

В съответствие със ЗООС и Наредбата за ОВОС, информация се предоставя на всеки етап от процедурата по ЕО.

По отношение на проекта на плановете и ЕД консултациите ще се отнасят до: вероятните значителни въздействия на плановете върху околната среда, включително и трансграничните такива, ако е приложимо; мерките, предвидени за предотвратяване/ограничаване/смекчаване на въздействията върху околната среда.

За да бъдат адекватни консултациите държавните органи и обществеността трябва да имат предвид следното: изготвяне на подходящата информация относно плановете; осигуряване на достъп на консултирани страни до цялата релевантна информация относно проекта на плановете и на ЕД на ранен етап от ЕО; определяне на подходящи времеви граници за консултиране на страните за да изразят своите становища/коментари.

Мненията и коментарите, получени от държавните органи и обществеността, следва да бъдат интегрирани в ЕД. Препоръчително е в окончателния вариант на ЕД да се опише как получените становища и коментари са били отчетени.

В съответствие с чл. 87, ал. 2 от ЗООС, „результатите от консултациите се отразяват в доклада за екологична оценка и се вземат предвид в становището на Министъра на околната среда и водите или на директора на съответната РИОСВ“. Освен това, когато в резултат на консултациите е необходимо да бъдат разгледани и оценени други алтернативи, мнения или предложения към плановете, възложителят възлага допълване на ДЕО или преценява необходимостта от продължаване на консултациите, включително организиране на ново обществено обсъждане. Мотивите за възлагането на допълването или преценяването за продължаване на консултациите се включват в документацията, която се внася от възложителя за получаване на становището на КО по ЕО.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни;; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване); 2-ри екип - експертен екип (следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на плановете).

#### РЕЗУЛТАТ - СЪГЛАСУВАНЕ НА ВСИЧКИ ДЕЙСТВИЯ И ПРЕДВИЖДАНИЯ НА ЕО

#### ИЗГОТВЯНЕ НА ЕО и ОС

Изготвянето на ЕД е част от екологичната оценка, извършвана за плановете. Директивата за ЕО изиска екологичната оценка да бъде извършена в хода на разработването на плановете и преди одобряването му или внасянето му по реда на законодателната процедура (чл. 4(1)).

Препоръчва се интегрирането на процедурата по екологичната оценка в процедурите за изготвяне плановете, което ще доведе до избягване на дублирането на оценките на различните нива на планиране от йерархията.

Освен това, държавните органи и обществеността биват консултирани по проекта на плановете, което означава, че в окончателния вариант на ЕД техните предложения и коментари вече са взети предвид.

Няколко аспекта на ЕО могат да окажат влияние върху различните етапи от разработването на плановете като:

- резултатите от изследванията относно съществуващите аспекти на околната среда;
- характеристиките на околната среда, които е възможно да бъдат значително засегнати от прилагането на плановете;
- вероятните значителни въздействия на плановете върху околната среда;
- целите за опазване на околната среда, установени на международно или национално ниво и относими към плановете;
- оценката на въздействията върху околната среда във връзка с предлаганите алтернативи за изпълнението на плановете;
- ефективността на мерките за предотвратяване/смекчаване.

ЕД отразява екологичната оценка на плановете. Следва да се обърне внимание на факта, че разработването на ЕД следва обхвате цялата продължителност на разработването на плановете.

Информацията, която се изисква да се предостави с ЕД, е посочена в Приложение I на Директивата за ЕО. Директивата, обаче не предвижда определен формат за доклада.

Както вече бе споменато по-горе, съгласно чл. 86, ал. 4 от ЗООС, ДЕО по правило се изготвя като самостоятелен документ, с изключение на случаите, когато по реда на специалния закон, уреждащ приемането му, се изисква екологичната оценка да бъде представена като част от самия плановете, наречена „екологична част към плановете“.

Съдържанието на ДЕО е регламентирано в чл. 86, ал. 3 от ЗООС и то съответства на чл. 5 и Приложение I от Директивата за ЕО. Освен това, в чл. 17, ал. 1-3 от Наредбата за ЕО се уреждат изискванията към формата и към документите, които следва да бъдат включени/да придрожават ДЕО:

- списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза за въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани;
- списък с експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО, в който всеки удостоверява с полагане на подпись разработените от него раздели на доклада;
- декларации от експертите, че отговарят на определените изисквания;
- справка за проведените консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването, а именно описание на приетите или неприетите бележки, препоръки или предложения и се прилагат съставените документи (протоколи, становища, анкети др.) от проведените консултации;
- нетехническо резюме;
- приложения.

ДЕО следва да бъде представен на КО на хартиен и електронен носител, като двете копия следва да са идентични.

В ДЕО ще бъдат разгледани въпроси, свързани с:

- Описанието на ПЛАНОВЕТЕ: описание на основните цели и индикатори на плановете и взаимоотношенията на предлагания плановете с други плановете; Целите на един плановете може да се отнасят до аспектите на околната среда, но и до други относими към него въпроси – социални или икономически аспекти; описание на територията, обхваната от плановете; идентифициране на други относими плановете за същата територия; идентифициране на други относими плановете с подобни цели, но различни територии; идентифициране на целите, които могат да бъдат извлечени от целите по опазване на околната среда от други плановете; уточняване на мястото на предлагания плановете в йерархията на вече одобрени плановете и т.н.;
- ПОТЕНЦИАЛНО ЗАСЕГНАТА ОКОЛНА СРЕДА И СЪЩЕСТВУВАЩОТО СЪСТОЯНИЕ (BASELINE CONDITIONS): описание на резултатите от анализа на съществуващото състояние на околната среда, направен въз основа на информацията и данните, като за целта се използват съществуващи бази-данни (документи, други плановете, стратегии в областта на околната среда, проучвания и т.н.); идентифициране на чувствителните рецептори и потенциално засегнатата територия, както и на ключовите фактори, които определят въздействията на плановете върху околната среда, напр. географско местоположение, икономическо развитие и други;
- РАЗГЛЕДАННИТЕ АЛТЕРНАТИВИ: описание на алтернативите, като предлаганите алтернативи следва да са съобразени с основните цели и индикатори на плановете; описание на прогнозираните значителни въздействия от изпълнението на плановете

върху околната среда и териториален обхват на прогнозираните въздействия за всяка от разглежданите алтернативи; описание на мерките за предотвратяване/смекчаване на въздействията за всяка една от разглежданите алтернативи; описание на критериите, използвани при избора на алтернативата;

- ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНИТЕ ЗНАЧИТЕЛНИ ВЪЗДЕЙСТВИЯ ОТ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНОВЕТЕ ВЪРХУ ОКОЛНАТА СРЕДА: идентифициране на въздействието; определяне на значимостта на въздействието, като се отчита магнитудът на потенциалните последствия и стойността и чувствителността на приемащата околната среда; прогнозиране на кумулативните въздействия върху приемащата околната среда.

Съгласно чл. 5, във връзка с Приложение I (e) от Директивата за ОВОС и съответно чл. 86, ал. 1, т. 6 от ЗООС, следва да бъдат описани и оценени вероятните значителни въздействия („вторични, кумулативни, едновременни, краткосрочни, средносрочни и дългосрочни, постоянни и временни, положителни и отрицателни последици“) върху околната среда, включително тези върху „биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални имущества, културно наследство, включително архитектурно и археологическо наследство, пейзаж и взаимоотношението между горните фактори“.

За прогнозирането, идентифицирането и оценката на потенциалните въздействия върху околната среда от изпълнението на плановете или неговите алтернативи се използват различни методи, напр.: контролни листове – не са особено относими, по-често се използват при ОВОС; анализи на тенденциите – полезен метод за оценка на промените, например за определен компонент на околната среда за определен период от време; ГИС – полезен метод за оценка на кумулативните въздействия поради факта, че могат да се обработват различни видове данни за големи територии. Тъй като резултатите, получени от прилагането на този метод, зависят от качеството на използвани данни, в случай на несигурност или липса на данни се препоръчва прилагането и на допълващи методи; мрежи и систематични диаграми – полезни са за оценката на връзката причина-следствие, за правилното идентифициране на мерките за предотвратяване/ смекчаване и за определянето на мерките за мониторинг.

Обикновено етапът на прогнозирането включва идентифицирането на: общите въздействия върху рецептора, които се очаква да възникнат в резултат на различни елементи от предлаганото стратегическо действие (въздействия в рамките на стратегическото действие) (intra-strategic action impacts) и общите въздействия от стратегическото действие в комбинация с онези други дейности (въздействия извън рамките на стратегическото действие) (inter-strategic action impacts).

- ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА ПРЕДОТВРАТИЯВАНЕ/СМЕКЧАВАНЕ, например:  
мерки за предотвратяване на негативните въздействия; мерки за ограничаване на магнитуда на негативните въздействия; мерки за ограничаване на вероятността от настъпването на негативните въздействия; мерки за поправяне на последствията от негативните въздействия; мерките за компенсиране във възможно най-голяма степен на неблагоприятните въздействия.

Мерките за предотвратяване/смекчаване биха могли да бъдат: фискални, например такси, данък за въглеродни емисии, по-високи цени на петрол/води и др., субсидии за екологосъобразно поведение, целеви плащания; регуляторни, напр. стандарти за строителство, норми за качество на въздуха, стандарти за енергийна ефективност на уреди;

образователни, напр. реклама, диплиани и материали за обучение; технически/такива, които се отнасят до начина или формата, напр. изисквания за постигане на определен процент производство на енергия от възобновяеми източници, устойчиви градски дренажни системи, тунели за преминаване на животински видове, приоритетни автобусни ленти, нова инфраструктура; пространствени, напр. гъстота/височина на застрояването, буферни зони, зониране; допълнителни проучвания и оценки в хода на изпълнението на плановете, напр. ОВОС; положителни „засенчващи проекти“, напр. „зелена“ инфраструктура.

- **ОПИСАНИЕ НА МЕРКИТЕ ЗА МОНИТОРИНГ:** мерките за мониторинг на постигането на целите на плановете; мерките за мониторинг на изпълнението на мерките за предотвратяване/ смекчаване на въздействията; индикаторите, използвани при мониторинга на значителните въздействията от изпълнението на плановете върху околната среда.

По отношение на тези мерки в ДЕО ще бъдат разгледани аспектите, свързани с времевите рамки на мониторинга, неговата честота, териториален обхват, институционалните отговорности (напр. за обработка и оценка на данните и информацията, събрана в резултат на дейностите по мониторинг и т.н.).

- **НЕТЕХНИЧЕСКО РЕЗЮМЕ** - Съгласно чл. 17, ал. 3 от Наредбата за ЕО, като отделно самостоятелно приложение към доклада за ЕО се изготвя нетехническо резюме на достъпен за обществеността език в обем, не по-малък от 10 на сто от обема на доклада. Освен текстовата част резюмето съдържа необходимите нагледни материали (карти, снимки, схеми).

ЕД трябва да съдържа информация относно срещнатите трудности, установените елементи на несигурност и относно ограниченията по отношение на информацията, използвана на количествените и качествените прогнози за въздействията върху околната среда и тяхната значимост. Материалите, които биха послужили за по-доброто разбиране на резултатите от екологичната оценка, следва да бъдат включени в ЕД, а именно: карти, схеми, диаграми и т.н., обобщени представления на информацията в табличен или матричен вид и други.

При екологичната оценка, извършвана по реда на Директивата за ЕО ще бъдат разгледани аспекти на околната среда като: „биологично разнообразие, население, човешко здраве, фауна, флора, почви, води, въздух, климатични фактори, материални имущества, културно наследство, включително архитектурно и археологическо наследство“ и т.н., като не трябва да бъдат пренебрегвани и екологичните въпроси като: използването на възобновяеми и невъзобновяеми енергийни източници, използването на естествени сурови или на рециклирани материали, енергийната ефективност и изменението на климата.

Когато за плановете /се извършва и подходяща оценка по реда на чл. 6(3) и (4) от Директивата за местообитанията (92/43/EИО), респективно по реда на българското национално законодателство, тя следва да бъде част от екологичната оценка – съответните алтернативи, оценката на въздействията върху околната среда и мерките за предотвратяване/смекчаване и/или компенсиране, идентифицирани при подходящата оценка следва да бъдат взети предвид при разработването на плановете.

Когато се преглежда качеството на ЕД от КО по околната среда, използваните критерии трябва да се съсредоточат върху: осигуряването на подходящата информация, изискана на етапа на определянето на обхвата на ЕО; съотносимостта на представената в ЕД базова информация към екологичната оценка на плановете; интегрирането на процеса на

консултациите в подготовката на плановете; изпълнението на изискванията за мониторинг; съгласуваността на данните и информацията и тяхното представяне в ЕД.

#### *Осигуряване и контрол на качеството*

За разлика от Директивата за ОВОС, Директивата за ЕО урежда задължението за осигуряване и контрол на качеството на екологичната оценка. Целта на чл. 12(2) от Директивата е да се гарантира, че ЕД съдържа информация, която е адекватна, пълна и надеждна.

Директивата и съдебната практика на ЕО не предлагат тълкуване на понятието „достатъчно качество“. ЕК е на мнение, че тъй като процесът по ЕО и съдържанието на ЕД са определени от Директивата, то нейното точно транспорниране в националното законодателство и правилното й прилагане (както по отношение на съдържанието така и на процедурата) биха били достатъчни за да се постигне изпълнение на изискването за достатъчно качество. Директивата не определя допълнителни мерки, чрез които да се гарантира, че качеството е достатъчно. Процедурните и материално-правните изисквания на Директивата, ако се прилагат правилно, могат да бъдат разглеждани като „минимални стандарти“ за гарантиране качеството на ЕД. Държавите-членки могат сами да решат дали искат да въведат и допълнителни мерки и ако да – то какви. Налице са разнообразни модели. Много от практиките, прилагани по отношение на ОВОС, могат да бъдат ползвани по един съответен и подходящ начин и за целите на Директивата за ЕО.

Във всички случаи КО на държавите-членки са тези, които следва да гарантират достатъчното качество на ЕД. Това може да означава, че КО може да изиска да бъде предоставена допълнителна информация или оценка или изменението на плановете, или която и да е друга мярка, която е счетена за необходима от гледна точка на целите на Директивата. Следователно националното законодателство следва да предостави правомощия на КО по околна среда, с които те да могат да гарантират, че ЕД и плановете съответстват на целите на Директивата.

По смисъла на българското национално законодателство проверката за качество ДЕО следва да се извърши преди започването на консултациите. Като допълнителна гаранция за постигане на целите на националното законодателство по ЕО, в чл. 20, ал. 7 на същата наредба се казва, че при три поредни отрицателни оценки на качеството на доклада за оценка на степента на въздействие КО прекратява процедурата по ЕО.

В резюме, тази поддейност ще протече в следната последователност, съгласно националното ни законодателство:

А) Докладът за ЕО или екологичната част на плана/програмата се възлага за разработване от възложителя на колектив от експерти с ръководител, всеки от които представя лично попълнена декларация, че:

1. отговаря на изискванията на чл. 83, ал. 2 ЗООС;
2. познава изискванията на действащата българска и европейска нормативна уредба по околната среда и при работата си по оценките по чл. 81, ал. 1 ЗООС се позовават и съобразяват с тези изисквания и с приложими методически документи;
3. не е лично заинтересуван от реализацията на плана/програмата.

Докладът за ЕО се оформя като единен документ, който включва:

1. съдържателна част съгласно изискванията на чл. 86, ал. 3 ЗООС;
2. списък на източниците на информация на използваните методи за оценка и прогноза на въздействието върху околната среда с посочване на източника, в който са публикувани;

3. списък с експертите и ръководителя, изготвили доклада за ЕО, в който всеки удостоверява с полагане на подпись разработените от него раздели на доклада;
4. декларации по чл. 16, ал. 1 от НУРИЕОПП
5. справка за проведени консултации и за изразените при консултациите мнения и предложения, както и за начина на отразяването им;
6. приложения.

Б). ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ И ОТРАЗЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ТЯХ  
В).ИЗДАВАНЕ НА СТАНОВИЩЕ ПО ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА

Г). НАБЛЮДЕНИЕ И КОНТРОЛ ПРИ ПРИЛАГАНЕТО НА ПЛАНА/ПРОГРАМАТА

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване); 2-ри екип - експертен екип (следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на ОУП).

**РЕЗУЛТАТ - ИЗГОТВЕНА КАЧЕСТВЕНО ЕО**

**ПОДПОМАГАНЕ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ В ПОДГОТОВКА И ПРОВЕЖДАНЕ НА ОБЩЕСТВЕНИ ОБСЪЖДАНИЯ В РАМКИТЕ НА ПРОЦЕДУРАТА ПО ЕО**

Изготвените доклади – след получаване на положителна оценка на тяхното качество по реда на Наредбата за ЕО и Наредбата за ОС подлежат на обществено обсъждане (обществен достъп) в населените места, по общини подробно указанi от компетентния орган в становището за качеството на доклади.

Обединението, чрез колективът от експерти и допълнително привлечените неключови такива, ще съдейства на Възложителя при организирането на срещите за обществените обсъждания, както и да осигури участието на ръководителя на колектива, ключови експерти както и експерти по оценка за съвместимост. Ако в резултат на обществените обсъждания постъпят предложения, мнения или възражения от страна на заинтересованата общественост, консултантът ще да изготви писмено становище по тях. При постъпили предложения за алтернативи, Възложителя може да възложи да допълвane на докладите като в този случай се организира ново обществено обсъждане.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване; осигурява залъ за обществено обсъждане, публикации в местни вестници и др.); 2-ри екип - експертен екип (следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи, както и информацията за обществен достъп; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на ОУП).

**РЕЗУЛТАТ - СЪГЛАСУВАНЕ НА ЕО С ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ -  
ОРГАНИЗАЦИИ, ВЕДОМСТВА, ИНСТИТУЦИИ, ОБЩЕСТВЕНОСТ**

**ДОПЪЛВАНЕ, ПРЕРАБОТВАНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯТА ПО ЕО (ПРИ  
НЕОБХОДИМОСТ).**

Изпълнителят ще допълва и преработва документацията по ЕО на всеки един етап от процедурата, в случай че това се изиска от компетентния орган по околна среда.

Ангажирани експерти: 1-ви екип - административният екип (подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване; осигурява зали за обществено обсъждане, публикации в местни вестници и др.); 2-ри екип - експертен екип (следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи, както и информацията за обществен достъп; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на ОУП).

#### РЕЗУЛТАТ - ДОПЪЛНЕН И ПРЕРАБОТЕН ДОКЛАД ПО ЕО (ПРИ НЕОБХОДИМОСТ)

##### *Обвързаност на дейностите с резултатите*

Всяка от дейностите планиране ще доведе до съответните междинни резултати, а като цяло ще се изпълни основната задача за обществената поръчка - положително становище по доклада за Екологична оценка и оценката за съвместимост.

ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА	
ДЕЙНОСТ ПО СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРА	УСПЕШНО СТАРТИРАНЕ НА ДОГОВОРА
ДЕЙНОСТ ПО МОБИЛИЗИРАНЕ НА ИЗПЪЛНИТЕЛЯ	
РАЗРАБОТВАНЕ НА ПЛАН ЗА УПРАВЛЕНИЕ НА ДОГОВОРА	
ДЕФИНИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ.	
ПЛАНИРАНЕ НА РЕСУРСИТЕ.	
ПЛАНИРАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО НА РИСКА.	
ПЛАНИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО.	
ПЛАНИРАНЕ НА КОМУНИКАЦИИТЕ И ОТЧЕТНОСТ	
ЕТАП I	
ИЗГОТВЯНЕ НА ЗАДАНИЯ ЗА ОБХВАТА НА ЕО И СХЕМИ ЗА КОНСУЛТАЦИИ И ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ ПО ОБХВАТА НА ЕО ЗА ЧЕТИРИТЕ ПУРБ ПООТДЕЛНО, ПРИ СЪОБРАЗЯВАНЕ С ИЗИСКВАНИЯТА ЗА ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКЛАДИТЕ ЗА ЕО.	УСПЕШНО СТАРТИРАНЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ПО ДОГОВОРА И ПОСТИГНАТА МАКСИМАЛНА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА НА ЕКОЛОГИЧНАТА ОЦЕНКА	
ИНФОРМАЦИОННО ОБЕЗПЕЧАВАНЕ	
ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИ НА ДОКЛАДИ ЗА ОС, СЪОБРАЗНО ИЗИСКВАНИЯТА НА ЧЛ. 31 ОТ ЗБР И ПРЕДВИД ПИСМЕННИТЕ МОТИВИРАНИ УКАЗАНИЯ ОТ КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН	
ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА ДОКЛАДИТЕ ЗА ОС ОТ КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН И ПРИ НЕОБХОДИМОСТ	
ДОРАБОТВАНЕ/ПРЕРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДИТЕ ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛЯ;	
ЕТАП II	
ИЗГОТВЯНЕ НА ЕО И ОС	ПОСТИГНАТА

*Боян  
Мария*

<p><b>КОНСУЛТАЦИИ ПО ДОКЛАДИТЕ ЗА ЕО И ОС – ПО РЕДА И СРОКОВЕТЕ НА ЧЛ. 20 И ЧЛ. 21 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО НА ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ</b></p> <p><b>ОТРАЗЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ В ЕО И ОС И ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ С ОБЩЕСТВЕНОСТТА И СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНите И ЗАСЕГНАТИ ОРГАНИ ИЛИ ЛИЦА</b></p>	<p><b>МАКСИМАЛНА УДОВЛЕТВОРЕНОСТ НА ВСИЧКИ ЗАИНТЕРЕСОВАНИ СТРАНИ</b></p>
<p style="text-align: center;"><b>ЕТАП III</b></p> <p>ОКОМПЛЕКТОВАНЕ И ВНАСЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ ПО ЕО В МОСВ С ИСКАНЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА СТАНОВИЩЕ ПО ЕО – СЪГЛАСНО ЧЛ. 23 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО НА ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ</p>	
<p>УЧАСТИЕ В ЗАСЕДАНИЕ/ЗАСЕДАНИЯ НА МЕЖДУВЕДОМСТВЕНА КОМИСИЯ (МК) – СПЕЦИАЛИЗИРАН СЪСТАВ НА ВЕЕС КЪМ МОСВ, НА КОИТО СЕ РАЗГЛЕЖДА ДОКУМЕНТАЦИЯТА ПО ЕО НА ВСЕКИ ЕДИН ПУРБ</p>	
<p>ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ ОТ ВТОРИ ЕТАП И ДОРАБОТВАНЕ/ПРЕРАБОТВАНЕ НА ДОКЛАДА ЗА ЕО В СЛУЧАЙ НА ТАКОВА РЕШЕНИЕ ОТ МК</p>	<p><b>ПОЛОЖИТЕЛНО СТАНОВИЩЕ ПО ДОКЛАДА ЗА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА</b></p>
<p>ПОДПОМАГАНЕ НА ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ ДО ПРИЕМАНЕ НА ПУРБ ОТ МС ВЪВ ВРЪЗКА С МОТИВИРАНЕТО НА МЕРКИ ОТ ЕО И ОС ЗА ВКЛЮЧВАНЕТО ИМ В ПУРБ, И ИЗГОТВЯНЕ НА ОБОБЩЕНИ СПРАВКИ ПО ЧЛ. 29 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕКОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА ПЛНОВЕ И ПРОГРАМИ ЗА ВСЕКИ ЕДИН ОТ ПУРБ</p>	
<p>ЦЯЛОСТНО УСПЕШНО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ДОГОВОРА</p>	<p><b>ПРИЕТ ОТ ВЪЗЛОЖИТЕЛЯ РЕЗУЛТАТ</b></p>

(с добавени при необходимост страници се описват подробно всички дейности и поддейности, които ще се реализират за изпълнение на поръчката. В съответствие със специфичните проблеми, идентифицирани в публикациите на съответните интернет страници съобразно обособената позиция, за която се подава предложението, трябва да се посочи ясно и логически обосновано начинът, по който участникът ще изпълни всяка от предвидените дейности. Резултатите от реализирането на всяка дейност трябва да бъдат обвързани със спецификата на самата дейност и предложението конкретен начин за нейното изпълнение. Представеното тук подробно описание следва да показва ясно хронологичната, технологична и логическа взаимна обвързаност на процесите при изпълнение на отделните дейности)

**2. Изпълнението на конкретните дейности по отделните етапи и на поръчката като цяло ще бъде организирано и извършено от нас при следния график:**

ВРЕМЕВИ ГРАФИК ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА		МЕСЕЦ 1	МЕСЕЦ 2	МЕСЕЦ 3	МЕСЕЦ 4	МЕСЕЦ 5	МЕСЕЦ 6	МЕСЕЦ 7	МЕСЕЦ 8
<b>ДЕЙНОСТИ ПО ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПОРЪЧКАТА</b>									
ДЕЙНОСТ	ПО	СКЛЮЧВАНЕ	НА						
ДОГОВОРА									
ДЕЙНОСТ	ПО	МОБИЛИЗИРАНЕ	НА						
ИЗПЪЛНИТЕЛЯ									
РАЗРАБОТВАНЕ	НА	ШЛАН	ЗА						
УПРАВЛЕНИЕ НА ДОГОВОРА									
ДЕФИНИРАНЕ НА ЗАДАЧИТЕ.									
ПЛАНИРАНЕ НА РЕСУРСИТЕ.									
ПЛАНИРАНЕ УПРАВЛЕНИЕТО	НА								
РИСКА.									
ПЛАНИРАНЕ НА КАЧЕСТВОТО.									
ПЛАНИРАНЕ НА КОМУНИКАЦИИТЕ И									
ОТЧЕТНОСТ									
<b>ЕТАП I</b>									
ИЗГОТВЯНЕ НА ЗАДАНИЯ ЗА ОБХВАТА									
НА ЕО И СХЕМИ ЗА КОНСУЛТАЦИИ И									
ПРОВЕЖДАНЕ НА КОНСУЛТАЦИИ ПО									
ОБХВАТА НА ЕО ЗА ЧЕТИРИТЕ ПУРВ									
ПООТДЕЛНО, ПРИ СЪОБРАЗЯВАНЕ С									
ИЗИСКВАННИЯТА ЗА ИЗГОТВЯНЯЕ НА									
ДОКЛАДИТЕ ЗА ЕО.									
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА НА									
ЕКОЛОГИЧНИТЕ ОЦЕНКИ									
ИНФОРМАЦИОННО ОБЕЗПЕЧЕВАНЕ									



ИЗГОТВЯНЕ НА ПРОЕКТИ НА ДОКЛАДИ  
ЗА ОС, СЪОБРАЗНО ИЗИСКВАНИЯТА НА  
ЧЛ. 31 ОТ ЗБР И ПРЕДВИД ПИСМЕННИТЕ  
МОТИВИРАНИ УКАЗАНИЯ ОТ  
КОМПЕТЕНТНИЯ ОРГАН

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО НА  
ДОКЛАДИТЕ ЗА ОС ОТ КОМПЕТЕНТНИЯ  
ОРГАН И ПРИ НЕОБХОДИМОСТ  
ДОРАБОТВАНЕ/ПРЕРАБОТВАНЕ НА  
ДОКЛАДИТЕ ОТ ИЗПЪЛНИТЕЛЯ;

**ЕТАП II**

ИЗГОТВЯНЕ НА ЕО И ОС  
КОНСУЛТАЦИИ ПО ДОКЛАДАТИ ЗА ЕО  
И ОС – ПО РЕДА И СРОКОВЕТ НА ЧЛ. 20  
И ЧЛ. 21 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА  
И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО НА  
ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

ОТРАЗЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ  
ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ В ЕО И  
ОС И ИЗГОТВЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ  
ЗА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ КОНСУЛТАЦИИТЕ  
С ОБЩЕСТВЕНОСТТА И СЪС  
ЗАИНТЕРЕСОВАННИТЕ И ЗАСЕГНАТИ  
ОРГАНИ ИЛИ ЛИИА

**ЕТАП III**  
ОКОМПЛЕКТОВАНЕ И ВНАСЯНЕ НА ДОКУМЕНТАЦИЯ ПО ЕО В МОСВ С ИСКАНЕ ЗА ИЗДАВАНЕ НА СТАНОВИЩЕ ПО ЕО – СЪГЛАСНО ЧЛ. 23 ОТ НАРЕДБАТА ЗА УСЛОВИЯТА И РЕДА ЗА ИЗВЪРШВАНЕ НА ЕО НА ПЛАНОВЕ И ПРОГРАМИ

(с добавени при необходимост страници се представя деталиен график за изпълнението на обществената поръчка, съобразен с необходимостта от едновременното приключване със съответните консултации съобразно обособената позиция, за която е предложено)

**3. Наред с наличната информация при възложителя, посочена в техническите спецификации, за изпълнението на поръчката ще използваме следната информация:**

Съгласно техническата спецификация на Възложителя, наличната информация при сключване на договора е:

**Проекти на План за управление на речните басейни за: Дунавския район; Черноморския район; Източнобеломорския район; Западнобеломорския район.**

В настоящето техническо предложение, представяме информацията, която предвиждаме да бъде използвана, включително информацията, която ще поискаме за предоставяне от Възложителя. Долу описаната информация ще бъде допълнително прецизирана и специфицирана на етап изпълнение на поръчката, своевременно след подписване на договора за изпълнение.

В съответствие с чл. 5 (2) от Директивата за ЕО и чл. 17, ал. 4 от Наредбата за ЕО, ДЕО следва да включва информацията, която може да бъде разумно изисквана, като се имат предвид текущото познание и методите за оценка, съдържанието и степента на детайлност на плановете, етапът от процеса на вземане на решението, на който се намира и степента, до която определени въпроси могат да по-подходящо оценени на други нива с цел да се избегне дублирането на оценките.

Необходимата информация при изготвянето на ДЕО е тази, която може да бъде използвана на различни етапи от процедурата по ЕО. Изборът на базовата информация следва да се фокусира върху онези аспекти, които са съотносими към компонентите на околната среда, които е вероятно да бъдат значителни засегнати от изпълнението на плановете.

Данните и информацията, които трябва да бъдат събрани, са свързани със аспектите, които:

- са съотносими към територията/региона, за който се разработват плановете;
- обхващат компонентите на околната среда, които са от интерес за плановете и които е възможно да бъдат значително засегнати от тяхното изпълнение;
- са съотносими към идентифицирането на екологичните цели и индикатори за плановете;
- са съотносими за идентифицирането на екологичните аспекти във връзка с „нулевата алтернатива“.

Базовата информация за околната среда трябва да се отнася до: текущи условия на околната среда; тенденции за текущите условия на околната среда и ограничения относно този аспект; очаквани въздействия от изпълнението на плановете при специфичните условия на околната среда.

Внимателно следва да се прецени, коя информация е изискуема и кое е най-подходящото ниво на детайлност. Освен това, данните и информация трябва да са възможно най-съвременни и точни. Ако е налице несигурност относно наличната информация и данни, Възложителят на плановете трябва да избере дали да не ги ползва или да ги използва, като обясни ограниченията и празнотите.

Критерии за избор на необходимата информация:

- вероятните значителни въздействия на предлаганите планове върху компонентите на околната среда;

- обхванатата от плановете географска територия и териториалния магнитуд на вероятните въздействия върху околната среда;
- територията във връзка с екологичните цели на плановете;
- ключовите аспекти на околната среда, съотносими към плановете.

Възможно е релевантните данни и информация относно плановете да не са налични. В този случай следва да бъдат извършени измервания за качествено характеризиране на околната среда. Ако е необходимо, следва да бъдат извършени проверки на място, теренни проучвания и изследвания. Тези действия се предприемат за да се събере информацията, необходима за определяне на вероятните значителни въздействия.

При изработването на проектите на плановете, за оценката на екологичната ситуация и за определянето на целите на плановете следва да се изучи текущото състояние на териториите, свързана с плановете.

Като допълнителен източник на информация, освен представените от Възложителя **Проекти на План за управление на речните басейни за: Дунавския район; Черноморския район; Източнобеломорския район; Западнобеломорския район** ще бъде ползвана:

- Обществено достъпната информация на страницата на МОСВ
- Обществено достъпна информация на страницата на ИАОС
- Междинен преглед на значимите проблеми при управление на водите в Дунавски район в едно с приложенията (публикуван на страницата на МОСВ и БДДР)
- Междинен преглед на значимите проблеми при управление на водите в Черноморски басейнов район в едно с приложенията (публикуван на страницата на МОСВ и БДЧР)
- Междинен преглед на значими проблеми в управлението на водите в Източнобеломорски район- основен документ (публикуван на страницата на МОСВ и БДИБР)
- Междинният преглед на значимите проблеми в управлението на водите в Западнобеломорски район за басейново управление (публикуван на страницата на МОСВ и БДЗБР)
- ПРОГРАМА ЗАНЕОБХОДИМИТЕ МЕРКИ В УСЛОВИЯТА НА ТЕНДЕНЦИЯ ЗА СУША ВАНЕ (Приета от Министерския съвет през 2001 г.)
- Финален доклад за изпълнение на програмата за хидроморфологичен мониторинг на повърхностни води за 2011 г. във връзка с оценка на хидроморфологичното състояние на повърхностните водни тела
- Бюлетините за състоянието на водните ресурси ( от интернет страницата на МОСВ)
- Цялата достъпна информация за изпълнени проекти на страниците на басейновите дирекции, МОСВ, ИАОС, БАН и др.

Източници на базова информация: ОВОС, извършена за други цели; информация, от други стратегии и плановете, където определени аспекти вече са оценени, като преди използването на резултатите от тези оценки, те трябва да бъдат верифицирани и осъвременени; съществуваща и налична информация от мониторинга на околната среда, извършен с цел изследвания или за други цели; експертни мнения (дискусии, въпросници); налична информация от правителствените институции на различни нива и за различни сектори; доклади от дейностите по мониторинга, извършен в хода на ЕО от компетентните органи по околната среда.

Ангажирани експерти:

1-ви екип - административният екип: подготвя и систематизира кореспонденция с всички заинтересовани страни по набавянето на базовата информация; извършва всички дейности по отчетност, счетоводно и административно обслужване.

2-ри екип - експертен екип: следи за качественото експертно изпълнение на разпределените задачи на екипа от експерти; обобщава в единен документ като част от ЕО експертните работи; поддържа непрекъснат контакт с експертния екип и ръководителя, отговорни за изготвяне на екологична оценка и оценка на съвместимост на четирите плана за управление на речните басейни.

(описва се информацията, която участникът предвижда да използва, както и източниците за набавянето ѝ, като в това число се посочва информацията, която ще бъде поискана допълнително от Възложителя)

**4. За да гарантираме изпълнението на договора при наличието на дефинираните от Възложителя в техническите спецификации основни рискове за изпълнението на обществената поръчка, предлагаме следната методология за управлението на рисковете:**

Рисковете, идентифицирани от възложителя и участника по време на изпълнението на поръчката, ще се оценят по математически модел, както следва:

Моделът за управление на риска използва на качествени методи за анализ. Определянето на елементите на риска: вероятност, експозиция (честота) и последици е извършено с лингвистични, качествени термини, с помощта на експерти. Рискът е функция от тези елементи и се измерва чрез степени, след съответно кодиране. Кодирането на лингвистичните експертни оценки служи за унифициране на тези оценки към една предварително избрана скала. Така кодираните кофициенти (числа) се използват за изчисленията в математическия модел. За всяка конкретна област се прилага експертиза, съответстваща на характерната за тази област специфика.

**Кодирането на вероятностите (B) с кофициенти се кодира, както следва:**

КОЕФИЦИЕНТ	ОПИСАНИЕ НА ВЕРОЯТНОСТТА – (B)
0,2	Практически невъзможна
0,5	Малко вероятна
1,0	Възможна в определени случаи
3,0	Вероятността е под средната
5,0	Вероятността е средна
7,0	Вероятността е над средната
10,0	Висока

Последиците (П) се кодират, както следва:

КОЕФИЦИЕНТ	ОПИСАНИЕ НА ПОСЛЕДИЦИТЕ – (П)
1,0	Малки
3,0	Значителни
7,0	Сериозни
15,0	Опасни
40,0	Катастрофални

ИМЕ

ИМЕ

ИМЕ

След като са определени елементите на риска се намира ранговото число (P) на риска. То се получава по формулата:

$$P = B \times P$$

В зависимост от това в коя част на граничния интервал попада изчисленото рангово число, се извършва класифициране на риска. Това се прави с цел определяне на допустимостта и необходимостта от прилагане на мерки за противодействие.

Класифицирането на риска се извършва по Ранговото число (P) и се изразява в степени, както следва:

СТЕПЕН	РАНГОВО ЧИСЛО	ОПИСАНИЕ НА РИСКА
I	до 20	Незначителен, твърде ограничен риск
II	21-70	Приемлив, неголям риск – необходимо е внимание
III	71-200	Умерен риск – необходими са мерки за намаляването му
IV	201-400	Сериозен риск – следва незабавно предприемане на мерки
V	над 400	Висок риск – прекратяване на дейността до отстраняване на риска

Всяко рисково събитие се класифицира по фактори, само за себе си. Недопустимо е стойностите на идентифицираните рискови събития да се сумират и след това да се сравняват по посочената класификация, както и да се осредняват техните стойности.

За всяка степен на риска се задейства процедура от мерки по предотвратяване и минимизиране на риска.

#### КАРТА ЗА ОЦЕНКА НА ДЕФИНИРАНИТЕ РИСКОВЕ:

№	Вид риск	Вероятност (B) 0,2-Практически невъзможна; 0,5-Малко вероятна; 1-B определени случаи; 3-Под средна; 5-Средна; 7-Над средна; 10-Висока.	Последици (P) 1-Малки; 3-Значителни; 7-Сериозни; 15-Опасни; 40-Катастрофални.	Риск, изразен с рангово число (P) $P = B \times P$	Класификация на риска (Степен) I-До20; II-21÷70; III-71÷200; IV-201÷400 V-над400.
1.	Кратък срок за изпълнение на посочените в техническата спецификация дейности	В определени случаи (1)	Опасни (15) – Невъзможност за реализиране на Проекта	(15) Незначителен, твърде ограничен риск	I
2.	Осигуряване на необходимата информация за изпълнение на обществената поръчка.	Под Средна (3)	Опасни (15) – Невъзможност за реализиране на Проекта	(45) Приемлив, неголям риск - необходимо е внимание	II
3.	Влиянието на климатичните условия върху изпълнението на определени дейности.	Под Средна (3)	Сериозни (7) – Затруднено реализиране на Проекта	(21) Приемлив, неголям риск - необходимо е внимание	II
4.	Забавяне на някои от дейностите по проекта, касаещи процеса на участие, което се дължи на слабото сътрудничество между ключови заинтересовани страни;	Малко вероятна (0,5)	Сериозни (7)	Твърде ограничен (3,5)	I

5.	Забавяне, според нормативните срокове, на съгласувателните процедури за разглеждане и приемане на ЕО	Малко вероятно (0,5)	Сериозни (7)	Твърде ограничен (3,5)	I
6.	Обжалване на процедури по ЗОП	Висока (10)	Опасни (15)	Необходими са мерки за намаляването му (150)	III
7.	Забавяне на вземането на управленско решение за оптимизиране на процеса на управление, контрол, отчитане и мониторинг, както и за актуализиране на документ/и, графици, предложения и др. такива	Под Средна (3)	Сериозни (7) - Затруднение за реализиране на Проекта	(21) Приемлив, неголям рисък - необходимо е внимание	II
8.	Недостатъчна подкрепа, координация и взаимодействие на между съответните страни (Възложителя, компетентните органи, акредитирани лица и заинтересовани страни)	Под Средна (3)	Опасни (15) – Невъзможност за реализиране на Проекта	(45) Приемлив, неголям рисък - необходимо е внимание	II
9.	Непредвидена промяна на нормативните актове, произтичаща от европейски, международни и/или национални нормативни актове	Малко вероятно (0,5)	Сериозни (7) - Затруднение за реализиране на Проекта	(3,5) Незначителен, твърде ограничен рисък	I
10.	Проблеми с финансирането и разплащането на изпълнението	Малко вероятна (0,5)	Катастрофални (40) Проектът ще изпадне в невъзможност за реализиране	(20) Незначителен, твърде ограничен рисък	I
11.	Закъснения в развитието на проекта поради необходимост от провеждане на допълнителни процедури и проектни разработки	Под Средна (3)	Сериозни (7) – Затруднено реализиране на Проекта	(21) Приемлив, неголям рисък - необходимо е внимание	II

#### МЕРКИ ЗА ПРЕОДТВРАТИВАНЕ, ПРЕОДОЛЯВАНЕ И МИНИМИЗИРАНЕ НА ПОСЛЕДСТВИЯТА

№	Идентифицирано рисково събитие	Степен на Риска	Необходими мерки за управление и контрол на идентифицираните рискови събития
1.	Кратък срок за изпълнение на посочените в техническата спецификация дейности	I	Възложителят трябва да е наясно с важността на проектите и със значимостта на евентуални забавяния. Необходимо е разбиране, добра комуникация, планиране, добро административно ръководство и политическо желание за подобрения. Участват администрация, Изпълнителя.
2.	Осигуряване на необходимата информация за изпълнение на обществената поръчка.	II	Възложителят трябва да е наясно с важността на проектите и със значимостта на евентуални забавяния. Необходимо е разбиране, добра комуникация, планиране, добро административно ръководство и политическо желание за подобрения. Участват администрация, Изпълнителя.

3.	Влиянието на климатичните условия върху изпълнението на определени дейности.	II	В плана за управление на договора, ще залегнат съответните стратегии и план на промените в които ще бъде определен пътят и начина по който ще се извърши всяка една промяна, така че да не се допусне да се отрази на проекта, като време, технически, финансов и експертен и др. ресурс.
4.	Забавяне на някои от дейностите по проекта, касаещи процеса на участие, което се дължи на слабото сътрудничество между ключови заинтересовани страни.	I	Спазване на графика на проекта и добра комуникация с възложителя и всички заинтересовани страни
5.	Забавяне, според нормативните срокове, на съгласувателните процедури за разглеждане и приемане на ЕО	I	Полагане на усилия за добра комуникация с компетентните органи
6.	Обжалване на процедури по ЗОП	III	Качествена подготовка на документацията за участие
7.	Забавяне на вземането на управленско решение за оптимизиране на процеса на управление, контрол, отчитане и мониторинг, както и за актуализиране на документ/и, графики, предложения и др. такива	II	Възложителят трябва да е наясно с важността на проектите и със значимостта на евентуални забавяния. Необходимо е разбиране, добра комуникация, планиране, добро административно ръководство и политическо желание за подобрения. Участват администрация, Изпълнителя.
8.	Недостатъчна подкрепа, координация и взаимодействие на между съответните страни (Възложителя, компетентните органи, акредитирани лица и заинтересовани страни)	II	Възложителят трябва да е наясно с важността на проектите и със значимостта на евентуални забавяния. Необходимо е разбиране, добра комуникация, планиране, добро административно ръководство и политическо желание за подобрения. Участват администрация, Изпълнителя.
9.	Непредвидена промяна на нормативните актове, произтичаща от европейски, международни и/или национални нормативни актове	I	Трябва да се предвидят резерви за непредвидени обстоятелства по проекта, за да се реагира адекватно на непланирани законодателни и нормативни промени. Постоянно осъвременяване на плана за управление на проекта.
10.	Проблеми с финансирането и разплащането на изпълнението	I	Повишен контрол и отговорност. Поддържане на добро организационно състояние на работите. Поддържане на професионални отношения и навременни реакции на участниците в Звеното за управление.
11.	Закъснения в развитието на проекта поради необходимост от провеждане на допълнителни процедури и проектни разработки	II	Проценка на необходимост от процедура или съгласуване, основно в процедура по ЕО. Съместно с възложителя ще се организира кореспонденция, техническа документация и съдействие на органите за ускорено провеждане при спазване на законовите норми.

## РЕЗУЛТАТ - ПОСТИГАНЕ НА НЕДОПУСКАНЕ И/ИЛИ МИНИМИЗИРАНЕ НА РИСК.

Участникът ще приложи пакет от контролните дейности, които включват писмени политики и процедури, за ограничаване на рисковете в допустимите граници, определени в процеса на управление, свързани с:

- Ограничаване на риска (третиране) – въвеждане на контролни дейности с цел ограничаване на въздействието или вероятността от настъпване на риска и прилагане на механизъм за осъществяване на контрол от Възложителя и изпълнителя за изпълнение на контролните дейности и за спазване на съответните правила и процедури;
- Споделяне на риска – чрез извършване на съответните съгласувателни процедури с определените нива на управление на договора;
- Тolerиране на риска – приемане на риска на нивото, на което е оценен при дейности, при които вероятността от настъпването и влиянието му са ниски, т.е. имат ограничено/незначително влияние върху постигане на резултатите.







Всяка дейност, свързана с управлението на риска ще да бъде документирана, включително ще се описват избраните подходящи реакции/действия и отговорните експертите и съответните срокове за приемане на коригиращи действия. С организиране по този начин на управлението на рисковете се създават условия за редовен и систематичен преглед на процеса, като така идентифицираните рискове могат в различна степен да бъдат повлияни от целенасочени действия на изпълнителя в посока тяхното предотвратяване или намаляване. В описаните дейности, методи и подходи по-долу са взети предвид и част от дейностите, пряко насочени към противодействие, а именно:

- Добра работа и тясна комуникация със съблюдаващите изпълнението и отчитането на договора от страна на Възложителя експерти е фактор, който противодейства на проявленето на евентуални проблеми, свързани с комуникацията;
- Системата на отчетност и контрол и създаване на система за документооборот;
- Доброто и навременно планиране, добрата връзка и комуникации с Възложителя;
- Провеждане на интензивни консултации при установени пречки и забавления;
- Създаването на атмосфера на откритост и доверие;
- Изпълнение на дейностите, предвидени в рамките на договора, в оферираният срок и предвидените ресурсни средства;
- Наличие на навременна и достатъчна информация с оглед безпроблемното изпълнение на предвидените дейности.

С така предложният подход и организация на работа, считаме, че не само рискът от вътрешен организационен проблем за изпълнението на поръчката е сведен до минимум, но и възможността от настъпване на други непредвидени рискове и заплахи.

(описва се предлаганата методология, която включва конкретни мерки за оценка, за предотвратяване на възникването и минимизиране на негативните резултати от проявленето на съответните рискове, както и предвидената организация и ресурси, с които ще се реализират конкретните мерки за управление на рисковете)

5. Ние сме съгласни валидността на нашето предложение да бъде 90 (деветдесет) дни от крайния срок за подаване на офертата и то ще остане обвързващо за нас, като може да бъде прието по всяко време преди изтичане на този срок.

Дата

16/ 11 / 2015г.

Име и фамилия

Евгения Андреевска

Должност

управител

[качество на представляващия участника]

ЕКО ЛОГИСТИК А ЕООД

Наименование на участника



МВ

МВ

Сандо